

Årsrapport 2013

Innholdsfortegnelse

Styrets beretning	side 4
Resultatregnskap	side 16
Balanse	side 18
Noter	side 20
Eierstyring og selskapedelse	side 36

Styrets årsberetning 2013

1. INNLEDNING

Eidsberg Sparebank oppnådde i 2013 et resultat etter tap, men før skatt på 39,4 mill.kr. Dette er 5,3 mill.kr. høyere enn året før. Endringen skyldes i all hovedsak utbytte og økte provisjonsinntekter fra vårt strategiske eierskap i Eika Gruppen AS. Rentenettoen i % av midlere forvaltningskapital viser en økning fra 1,90 % i 2012 til 1,94 % i 2013. Andre driftsinntekter viser en økning på 6,2 mill.kr. fra året før. Samtidig er sum driftskostnader økt med 5,2 mill.kr. fra 2012 til 2013. Kombinert med at tap og mislighold ligger på svært lave nivåer oppnår vi et resultat i 2013 som styret er meget godt fornøyd med.

Eidsberg Sparebank kunne i 2013 registrere en økning i utlånene i egen balanse på 1,1 % (28,4 mill. kr.). Vi har i tillegg formidlet lån utenfor egen balanse til Eika Boligkreditt. Vår beholdning av formidlete lån til boligkreditselskapet har i løpet av året økt med 321 mill.kr til 1.108 mill.kr., en økning på 40,8 %. Dersom disse lånene var innvilget i egen balanse ville den samlede utlansveksten i 2013 vært på 10,3 %. Innskuddene økte i 2013 med 8,2 % (208,5 mill.kr.). Innskuddsøkningen gjør at Eidsberg Sparebank har en innskuddsdekning på 105,5 % ved utgangen av 2013. Bankens forvaltningskapital økte med 4,4 % (139,7 mill.kr).

2. SAMFUNNSØKONOMISKE FORHOLD

2.1 Økonomisk utvikling i Norge

Gjennom fjoråret bremsset veksten i norsk økonomi noe opp og BNP for Fastlands-Norge anslås å ha økt med 1,8 prosent i 2013 i følge Statistisk sentralbyrå, noe som er langt lavere enn trendveksten på om lag 2,5 prosent. Det innebærer en markert nedgang fra 2012 hvor veksten var 3,4 prosent. Bedrifter i de fleste næringer i Norges Banks regionale nettverk rapporterte om mindre kapasitetsproblemer enn tidligere og lavere forventet vekst fremover. Boligmarkedet var preget av fallende prisvekst gjennom 2013. Dette fikk også innvirkning på boligbyggingen. Det ble en markert nedgang i antall igangsatte boliger mot slutten av året. Etter å ha nådd svært sterke nivåer mot slutten av 2012, svekket kronen seg gjennom 2013. Lønnsveksten er anslått til å ende på 3,5 prosent for fjoråret, noe lavere enn forventet. Norges Bank anslår om lag uendret lønnsvekst de neste årene. Utviklingen i husholdningenes forbruk var nokså moderat med en anslått vekst på om lag 2,3 prosent, samtidig som sparingen fortsatt er på et svært høyt nivå.

2.2 Privat konsum og husholdningenes sparing

Konsumveksten utviklet seg svakt gjennom fjoråret. Særlig var det fall i husholdningenes varekonsum i andre og tredje kvartal, mens tjenestekonsumet og konsum i utlandet har holdt seg oppe. På årsbasis anslår Statistisk sentralbyrå en vekst i privat konsum på 2,3 prosent i 2013, ned fra 3,0 prosent i 2012. Finans Norges Forventningsbarometer har gjennom fjoråret vist en fallende tendens blant nordmenns syn på landets og egen økonomi. Særlig falt troen på landets økonomi, mens forventningene rundt husholdningenes egen økonomi fortsatt holder seg på et relativt høyt nivå. Arbeidssituasjonen oppleves som trygg og husholdningene gir uttrykk for å ha kontroll på egen økonomi. Spareraten har økt ytterligere, til noe under 9 prosent, og forventes å holde seg på dette nivået også i årene som kommer. Det er flere årsaker til økt sparing blant husholdningene, men en relativt høy gjeldsbelastning, demografiske endringer, noe svekket forbrukertillit og pensjonsreformen er trolig noen av forklaringsfaktorene.

2.3 Boligpriser

Boligprisene har vokst betydelig over flere år, men prisveksten avtok markert gjennom 2013. Ved inngangen til fjoråret var tolv månedersveksten i bruktboligprisene 8,5 prosent. Veksttakten falt jevnt og trutt gjennom 2013 og tolv månedersveksten var -0,6 prosent i desember. Byggeaktiviteten, som har vært høy de siste par årene med rundt 30 000 igangsatte boliger på årsbasis, falt i 2013. I følge boligprodusentenes indeks falt igangsettingen av nye boliger med om lag 6 prosent i fjor og nyboligsalget falt med 12 prosent. En generell oppbremsing i norsk økonomi og litt lavere lønnsvekst i kombinasjon med at publikum kan tenkes å oppfatte prisnivået som høyt, er trolig noen av årsakene til omslaget i boligmarkedet. Selv om boligprisene har kommet opp på et høyt nivå, kan utviklingen i stor grad forklares med fundamentale forhold. Norges konkurransevne, målt ved bytteforholdet mot utlandet, har bedret seg markert de siste femten årene, og har resultert i høy inntektsvekst og stor etterspørsel etter boliger. Høye byggekostnader og nedgang i boligpriser vil kunne føre til at

byggeprosjekter ikke gjennomføres og at kapasiteten i bygge- og anleggssektoren reduseres. Med fortsatt befolkningsvekst i pressområdene i og rundt de største byene vil en etter hvert kunne oppleve en større skjevhet mellom etterspørsel og tilbud, noe som kan bidra til økt prispress på lengre sikt.

2.4 Gjeldsvekst

Kredittveksten har samlet sett holdt seg nokså stabil, men falt noe gjennom 2013. Husholdningenes gjeldsvekst har fortsatt å ligge på rundt 7 prosent på årsbasis. Veksten i kreditt til ikke-finansielle foretak falt markert mot slutten av 2012 og i begynnelsen av 2013. Veksten stabiliserte seg deretter, og ble rundt 4 prosent fjoråret sett under ett. Norges Banks utlånsundersøkelse viste en noe fallende tendens i etterspørselen etter lån fra husholdninger gjennom fjoråret. Dette hang trolig sammen med en tilsvarende økning i bankenes marginer på utlån, selv om disse ble noe redusert mot slutten av året på bakgrunn av bankenes hensyn til markedsandeler. For ikke-finansielle foretak ble det tilnærmet uendret kredittpraksis fra bankenes side i fjor hvorpå låneetterspørselen forble nær uendret. Lavere veksttakt i foretaksgjelden må til dels sees i sammenheng med nye og strengere kapitalkrav til bankene, som er den viktigste kilden til kreditt for foretakene. Foretakslån har normalt høyere risikovekter enn boliglån, og for å sikre volumvekst samtidig som kapitalen bygges opp, har flere banker tatt ned utlånsveksten til bedriftene.

Kredittveksten til husholdningene ble også i 2013 høyere enn inntektsveksten, noe som førte til en ytterligere økning i gjeldsbelastningen. Samlet er husholdningenes bruttogjeld nå over dobbelt så stor som deres disponible inntekt, en utvikling som myndighetene ser på med bekymring. En analyse nylig utført av Norges Bank viser imidlertid at selv om gjeldsbelastningen har økt til et høyt nivå, har andelen av gjelden som holdes av husholdninger med dårlig gjeldbetjeningsevne og lav pantesikkerhet falt siden begynnelsen av 1990-tallet. De husholdningene som både har høy gjeldsbelastning, svak pantesikkerhet og liten margin når nødvendige utgifter er betalt, utgjør kun 2,4 prosent av husholdningene. Husholdningene er likevel sårbare for inntektsbortfall og renteøkninger, men analysen indikerer at sårbarheten ikke har økt slik den aggregerte gjeldsbelastningen antyder.

2.5 Renteutviklingen

Norges Bank holdt styringsrenten uendret gjennom 2013, men Norges Bank justerte ned sitt anslag på rentenivået fremover. I Pengepolitisk rapport i mars i fjor signaliserte Sentralbanken at renten trolig ville bli hevet mot våren 2014. I rapporten i desember ble det derimot antydnet at renten først vil bli hevet en gang på sommeren 2015. Senkningen av rentebanen ble av Norges Bank forklart med noe svakere vekstutsikter hos våre internasjonale handelspartnere, lavere vekst i Norge, noe økt arbeidsledighet, et raskere omslag i boligmarkedet enn ventet samt noe lavere inflasjon. På den annen side hadde kronen svekket seg og Sentralbanken påpekte at vedvarende lav rente vil kunne øke risikoen for oppbyggingen av finansielle ubalanser i økonomien.

Eidsberg Sparebank følger markedet nøye og tilpasser hele tiden prisene til konkurransen mellom bankene.

2.6 Utviklingen på arbeidsmarkedet

Arbeidsmarkedet utviklet seg i en noe svakere retning, men arbeidsledigheten er fortsatt svært lav sammenlignet med situasjonen i de fleste andre land. Ledigheten kan imidlertid øke noe fremover.

I Østfold var 3,6 % av arbeidsstyrken ledige pr. 31.12.2013 (opp 12 % fra i fjor). Høyest var ledigheten i Fredrikstad med 4,6 %. I Eidsberg kommune var ledigheten pr. 31.12.2013 på 3,4 % (opp fra 3,0 % fra i fjor), mens Sarpsborg hadde en ledighetsprosent på 3,7 (opp 3 % fra i fjor).

3. RISIKOSTYRING OG KONTROLL

Eidsberg Sparebank skal ha en lav risikoprofil. Risikoforholdene overvåkes gjennom kontinuerlige analyser av aktuelle risikoer. Risikoanalysene oppdateres minst en gang pr. år og dekker alle vesentlige virksomhetsområder og risikoforhold. Risikoanalysene inngår som en integrert del av bankens internkontroll og kvalitetssikringssystem.

Bankens ICAAP-rapport som er en del av Basel II regelverket (basert på EU-direktiv), oppdateres også en gang pr. år. Her vurderes sammenheng mellom bankens risikoforhold og nødvendig kapitalbehov. De typer risiko som er mest kritisk er således finansiell risiko, operasjonell risiko, eier risiko og forretningsrisiko. Kredittisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko går under fellesbetegnelsen finansiell risiko.

Styret har i denne forbindelse vedtatt en rekke policydokumenter som omhandler følgende:

- Egenevaluering overordnet styring og kontroll.
- Policy for styring og kontroll.
- Risikopolicy
- Kredittpolicy
- Likviditetspolicy
- Markedspolicy

Banken har i 2013 oppdatert informasjon i henhold til krav i Basel II - Pilar 3. Den oppdaterte rapporten ble gjort offentlig i juni 2013 og rapporten er bl.a. lagt ut på bankens hjemmeside www.esbank.no.

3.1 Finansiell risiko

Den finansielle risiko i 2013 har vært knyttet til utlånsvirksomheten og finansplasseringer. Verdier endrer seg løpende som følge av endringer i renten, aksjekurser og valutakurser. Risiko knyttet til slike bevegelser er i stor grad tatt hensyn til ved fullmakter og rammer fastsatt av styret.

3.1.1 Kredittrisiko

Kredittrisikoen oppstår ved utlån, kreditter og garantier, og vurderes å være den mest kritiske risikoen ved bankens virksomhet. Det er på utlån og kreditter til næringslivet at banken har hatt tap av betydning tidligere år. Risiko knyttet til bankens kredittgivning overvåkes gjennom bankens risikoklassifisering av utlånsmassen.

Det er fortsatt et lavt rentenivå, selv om rentene har steget litt gjennom året. Det har vært et lavt mislighold gjennom hele fjoråret og tapene på utlån har vært lave. Bankens totale gruppenedskrivninger er på samme nivå som i 2012, pr. 31.12.2013 var avsetningen 0,49% av bankens brutto utlån mot 0,49% ved inngangen av året. Gruppenedskrivningen er en funksjon av kundens økonomiske situasjon og den etablerte sikkerhet.

Tap på utlån knytter seg til kundenes gjeldsbetjeningsevne og endringer i panteverdier og vil særlig være påvirket av rentenivået, eiendomspriser og sysselsetting. Disse forhold hensyntas i kredittbehandlingen.

Styringen av kredittrisikoen skjer med fullmaktssystemer, risikoklassifisering og fastsatte retningslinjer som er gitt av styret.

Vi benytter et risikoklassifiseringssystem som inndeler utlånsmassen i risikoklasser og endringer i risiko følges nøye gjennom året. Bankens utlån har økt med 1,09 % i 2013.

Utlån, kreditter og garantier til næringslivskunder (herunder landbrukskunder og offentlig sektor) skal begrenses til å ligge innenfor 40% av samlede utlån. Bankens samlede utlån, kreditter og garantier til næringslivskunder, utgjorde 30,42% av bankens totale utlånsmasse ved utløpet av 2013 mot 31,84% ved inngangen av året. Resten er utlån til personmarkedet, som således utgjorde 69,58 % av total utlånsmasse, mot 68,16 % året før (alle tall eksklusiv garanti ovenfor Eika Boligkreditt).

I tillegg har banken pr. 31.12.2013 formidlet boliglån til Eika Boligkreditt med 1.108,4 mill.kr. hvilket er en økning på ca. 321,1 mill.kr. i løpet av 2013. Hensyntas formidlede boliglån til Eika Boligkreditt har bankens totale låneportefølje økt med 10,3 % i løpet av 2013. Eika Boligkreditt godskriver banken en margin hvert kvartal på formidlet løpende låneportefølje.

Kun boliglån innenfor 60% av boligens verdi kan formidles til Eika Boligkreditt og banken har stilt en garanti for den delen av lånene som overskrider 50% av boligverdien. Dessuten stiller banken en løpende porteføljegaranti på 1% samt en behandlinggaranti. Totalt garantiansvar ovenfor Eika Boligkreditt pr. 31.12.2013 er 118,7 mill.kr. mot 89,9 mill.kr. året før.

3.1.2 Likviditetsrisiko

Bankens strategiske ramme for likviditeten er at summen av kundeinnskudd skal utgjøre minimum 80 % av netto utlån. Ved utløpet av 2013 utgjorde kundeinnskudd ca 106 % mot 99 % året før.

I 2013 er bankens likviditetsreserver økt noe, samtidig er ekstern funding redusert. Likviditetsreservene forvaltes på en slik måte at de på meget kort varsel kan gjøres tilgjengelige. Banken har i løpet av 2013 periodisk trukket minimalt på trekkrammen knyttet til oppgjørskonto i DnB NOR, avtalt trekkramme er pr. 31.12.2013 120 mill.kr. Det er i 2013 ikke etablert andre kommitterte trekkrettigheter.

Lånerettighet på dagslån i Norges Bank utgjør pr. 31.12.2013 160 mill.kr. og har ikke vært benyttet i 2013.

Styret har fastsatt retningslinjer for løpetid på funding i vedtatt likviditetspolicy.

Likviditetsrisiko er i hovedsak forholdet mellom langsiktige utlån og kortsiktige innlån. For å redusere bankenes likviditetsrisiko, har myndighetene definert likviditetsindikatorer som rapporteres kvartalsvis gjennom året. Bankens likviditetsindikator har vært over minimumskravet gjennom hele 2013. Banken har løpende 2 stk. obligasjonslån på til sammen 100 mill.kr. ved utløpet av 2013. Herav skal ett obligasjonslån på 50 mill.kr. innløses i februar 2014 og et på 50 mill.kr. innløses i oktober 2014.

Ovennevnte trekkrammer, kombinert med de lånemuligheter som er i pengemarkedet for øvrig, vurderes som risikomessig tilfredsstillende i forhold til de behov banken har.

3.1.3 Markedsrisiko

Bankens markedsrisiko kan beskrives som risiko relatert til rente-, valuta- og kursrisiko.

- Renterisiko

Renterisiko oppstår som en følge av at rentebindingstiden for bankens aktiva og passivside ikke er sammenfallende. 95 % av bankens totale obligasjonsbeholdning på 399,3 mill.kr. følger imidlertid

markedsrenten. I løpet av 2013 justerte Norges Bank ikke signalrenten. I løpet av 2013 har differansen mellom pengemarkedsrenten (3 mnd. NIBOR) og foliorenten falt fra 30 - 40 punkter på starten av året og ned til 20 - 30 rentepunkter på slutten av året.

Rentereguleringer ned har en negativ effekt på avkastningen fra bankens egenkapital som igjen vil virke negativt på bankens rentemargin over tid.

Banken har pr. 31.12.2013 utlån med fast rente tilsvarende 58 mill.kr. fordelt på 26 lån. For å rentesikre utlånene med bundet rente, har banken tatt i bruk rentesikrings-instrumenter.

Banken har pr. 31.12.2013 totalt 5 avtaler med rente-SWAP på til sammen 27,8 mill.kr.

Sett i relasjon til bankens egenkapital vurderes bankens renterisiko som liten.

- Valutarisiko

Banken har pr.31.12.2013 viderefremidlet valutilån til 3 kunder tilsvarende 2,54 mill.kr. i CHF samt til 1 kunde tilsvarende 1 mill.kr. i JPY.

I tillegg har banken selv et lån tilsvarende 20,0 mill.kr. i CHF. Banken har bokført en disagio stor 7,6 mill. kr. pr. 31.12.2013 på hele valutilånporteføljen mot 4,4 mill året før. Dette skyldes at kronen har svekket seg i løpet av 2013. Bankens valutarisiko vurderes som liten.

- Kursrisiko

Bokført verdi av bankens beholdning av børnoterte aksjer, grunnfondsbevis, verdipapirfond og langsiktige plasseringer pr. 31.12.2013 er totalt 129,1 mill.kr. hvorav 39,8 mill.kr. er plassert i VP-fond (omløpsmidler) og resten 89,3 mill.kr. er ført som anleggsmidler. Dette utgjør 3,85 % av bankens forvaltningskapital mot et tillatt maksimalnivå på 4%.

Sett i forhold til bankens egenkapital vurderes kursrisikoen som liten.

3.2 Operasjonell risiko

Med operasjonell risiko forstår vi risiko for at mennesker, rutiner, systemer og dataløsninger ikke oppfører seg etter hensikten, noe som medfører risiko for tap. Årsaken til at slike forhold inntreffer kan være alt fra svikt i teknisk infrastruktur via hendelige uhell til svikaktig eller kriminell adferd.

Banken har ihht forskrift etablert rutiner for antihvitvasking. Dessuten benyttes systemer for avdekking og rapportering av mistenkelige transaksjoner. Det er utpekt og opplært egen anti-hvitvasking ansvarlig i banken.

Kombinasjonen av egne erfaringer og data fra erfaringsdatabaser tilsier at eventuell svikt i IT-løsninger sannsynligvis er den største operasjonelle risiko for en bank av vår type. Med nødvendige tilpasninger til IKT forskriften samt vedtatte katastrofeplaner, vil området være under kontinuerlig oppfølging og overvåkning.

Banken har gjennomført internkontroll i henhold til Kredittilsynets forskrift om internkontroll. Banken har etter styrets vurdering innarbeidet tilfredsstillende rutiner for internkontroll. Etter styrets vurdering er det etablert tilfredsstillende rutiner innenfor alle kritiske virksomhetsområder i banken. Bankens operasjonelle risiko vurderes samlet sett som lav.

3.3 Eier risiko

Eidsberg Sparebank hadde pr. 31.12.2013 eierposter i andre selskaper tilsvarende 89,3 mill.kr. Største eierposten er knyttet til Eika Boligkreditt A/S med bokførte verdier på 41,4 mill.kr. Dette utgjør en eierandel på 1,67 %. Videre har vi en eierandel i Eika Gruppen med 2,15 % bokført til 18,7 mill.kr. De umiddelbare og direkte økonomiske virkningene av en potensiell konkurs i ett eller flere av Eika Gruppens datterselskaper vurderer vi til å være moderate for bankens del.

Gjennom Eika Gruppens over 10 årige virke har verdiskapningen i flere av selskapene vært store og vi legger til grunn at markedsverdien på våre aksjer fortsatt er høyere enn bokført verdi.

3.4 Forretningsrisiko

Et eventuelt bortfall av ett eller flere av produktselskapene i Eika Gruppen AS vil kunne ha en viss negativ effekt på bankens fremtidige inntjening. I 2013 mottok Eidsberg Sparebank utbytte fra Eika Gruppen AS med 2,32 mill.kr.. Mottatte provisjonsinntekter fra salg av verdipapirer og forsikring i 2013 beløper seg til 7,38 mill.kr. eller 7,9 % av bankens samlede inntekter i 2013. Et eventuelt bortfall av disse inntektene vil innebære en betydelig utfordring for banken, men ingen stor risiko slik vi vurderer det.

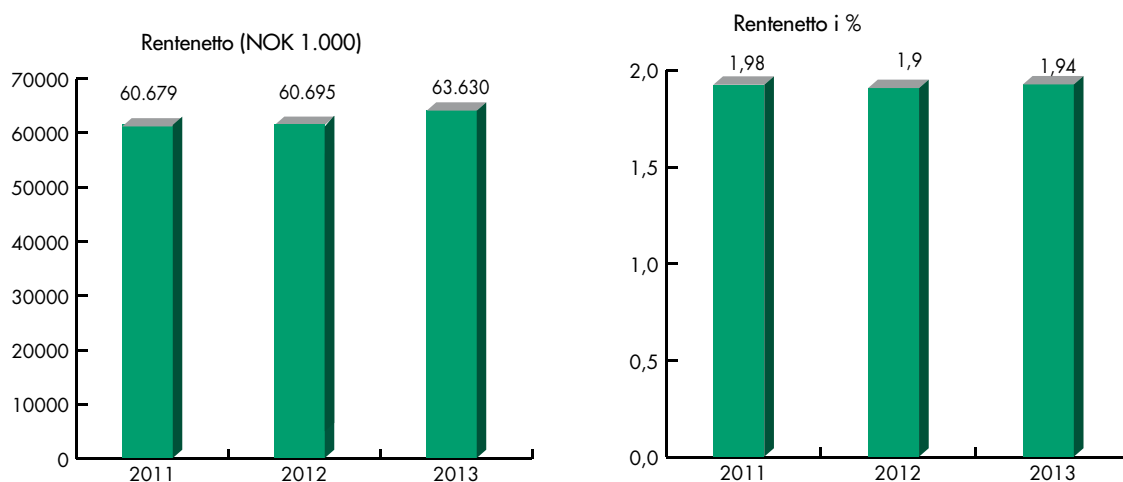
Våren 2006 etablerte Eidsberg Sparebank filial i Sarpsborg. Dette skal være et rent rådgivnings- og salgskontor rettet hovedsakelig mot betjening av personkundemarkedet. Kontoret er bemannet med ansatte som kjenner lokalk markedet godt. Medarbeiderne som er ansatt ved filialen har relevant kompetanse og lang erfaring fra bank- og forsikringsvirksomhet. Forretningsrisikoen knyttet til bankens filialetablering i Sarpsborg vurderes som lav til moderat.

4. RESULTATUTVIKLING

Resultatmessig ble 2013 et meget godt år, vi opplevde også at bankens rentenetto styrket seg noe. Resultatet etter skatt ble på 28,569 mill.kr. og tilsvarer 0,87 % av midlere forvaltningskapital. Tilsvarende tall i fjor var 24,010 mill.kr. og 0,75 %.

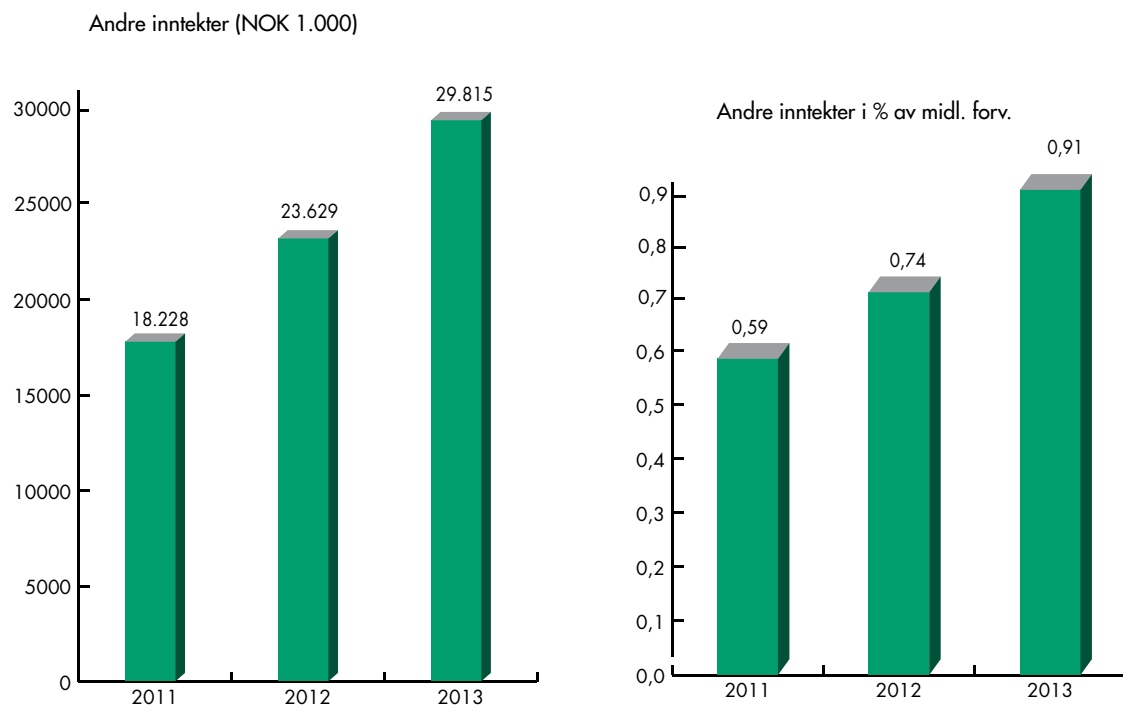
4.1 Rentenetto

Rentenettoen var på 63,63 mill.kr. Dette tilsvarte 1,94 % av midlere forvaltningskapital. Rentenettoen i % har styrket seg noe mot i fjor pga økt kundemargin og reduserte fundingskostnader.

4.2 Andre driftsinntekter

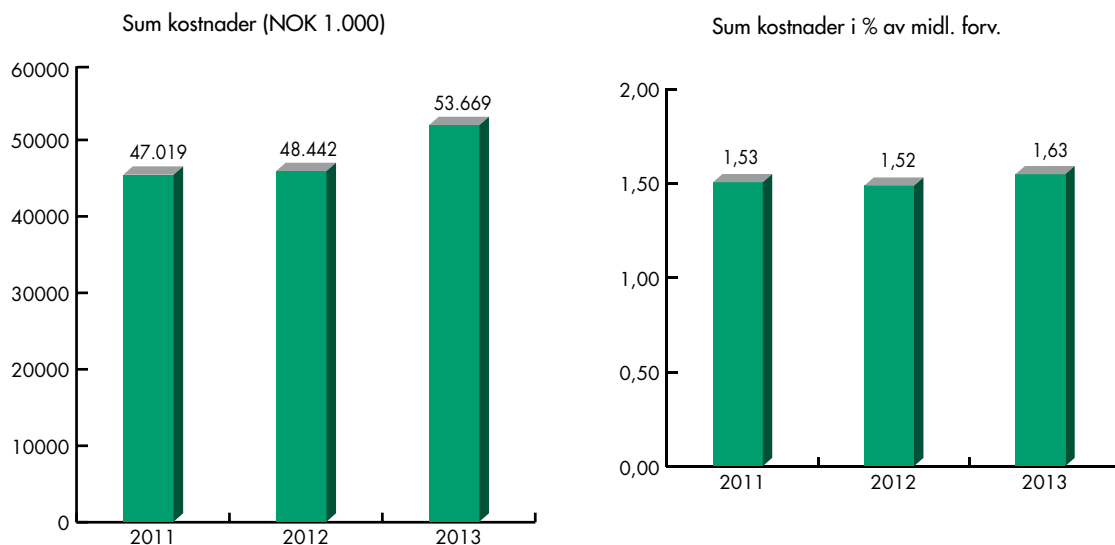
Andre driftsinntekter, netto provisjonsinntekter og netto gevinst (og tap) på valuta og verdipapirer var på 29,815 mill.kr. Dette tilsvarer 0,91 % av midlere forvaltningskapital. Andre driftsinntekter for 2013 er høyere enn i fjor i kroner, dette skyldes i hovedsak økte provisjonsinntekter fra Eika Boligkreditt. Fond og forsikring har i 2013 bidratt med provisjonsinntekter i størrelsesorden 7,38 mill.kr. Dette utgjør 27 % av samlede gebyr- og provisjonsinntekter.

4.3 Kostnader

Bankens totale driftskostnader var på 53,669 mill.kr. Dette utgjør 1,63 % av midlere forvaltningskapital. Kostnadene for 2013 er noe høyere i kroner enn 2012.

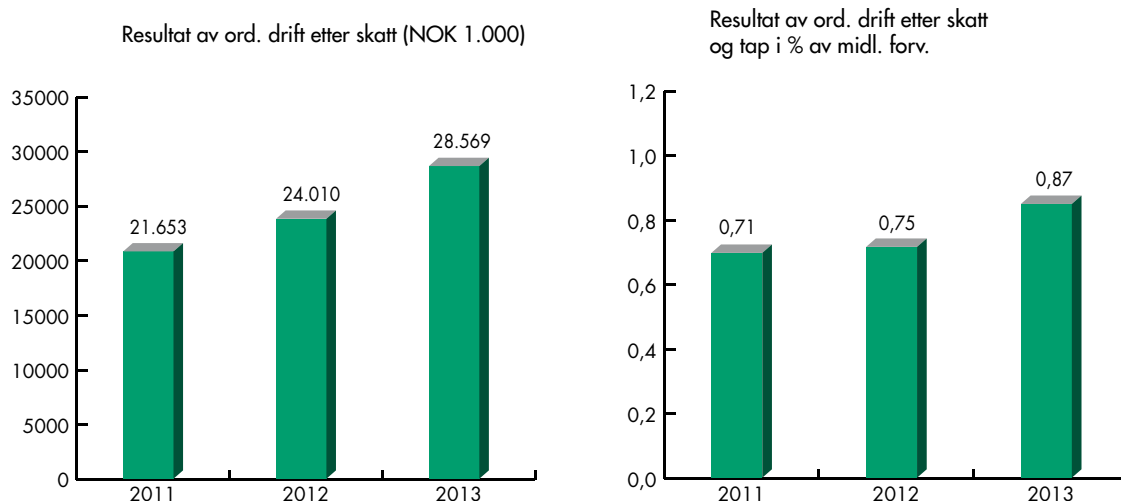
4.4 Tap og nedskrivninger

Årets tapskostnader fordeles slik; inntektsførte tidligere konstaterte tap med 0,549 mill.kr., konstatert tap med 1,978 mill.kr. og reduserte nedskrivninger med 0,558 mill.kr. Samlede tap blir da på 0,871 mill.kr., hvilket utgjør 0,03 % av midlere forvaltningskapital. Tapene i så vel personmarkedet som i næringsmarkedet er lave. Det vises for øvrig til note 2d.

Etter gjennomgang av utlånsporteføljen, garantistillelser og andre plasseringer vurderes muligheten for økte tap og mislighold for moderat.

4.5 Resultat av ordinær drift etter skatt

Bankens resultat av ordinær drift etter skatt var på 28,569 mill.kr. Dette utgjør 0,87 % av midlere forvaltningskapital.

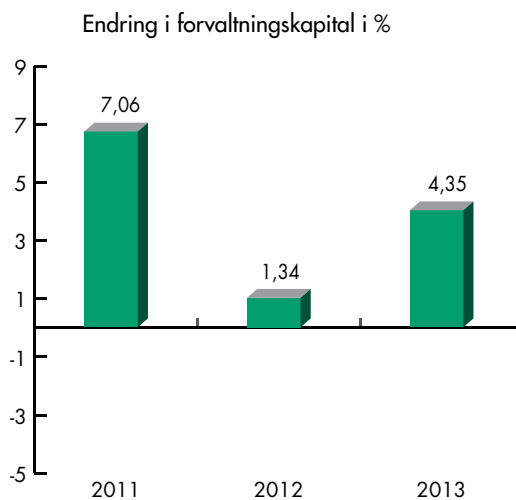
4.6 Disponering av årets resultat:

Resultat av ordinær drift	39,371 mill kr
- Skatt på ordinært resultat	<u>10,802 mill kr</u>
= Resultat for regnskapsåret	28,569 mill kr
- Avsatt til gaver 2013	<u>1,768 mill kr</u>
= Overført til bankens fond	<u>26,801 mill kr</u>

5. KAPITALUTVIKLING

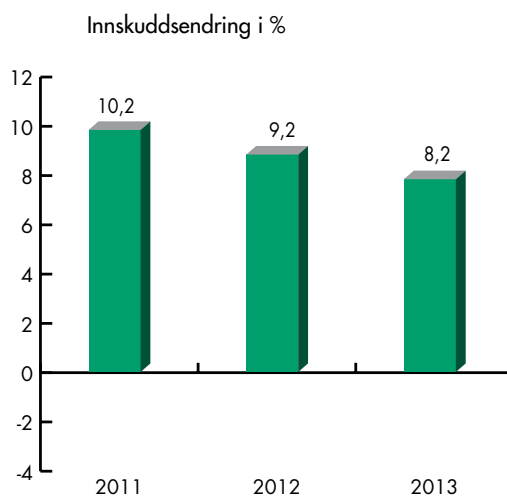
5.1 Bankens forvaltning

Eidsberg Sparebank har en forvaltningskapital på 3.354,442 mill.kr. I løpet av året økte forvaltningskapitalen med 139,724 mill.kr., hvilket tilsvarer en økning på 4,35 %.

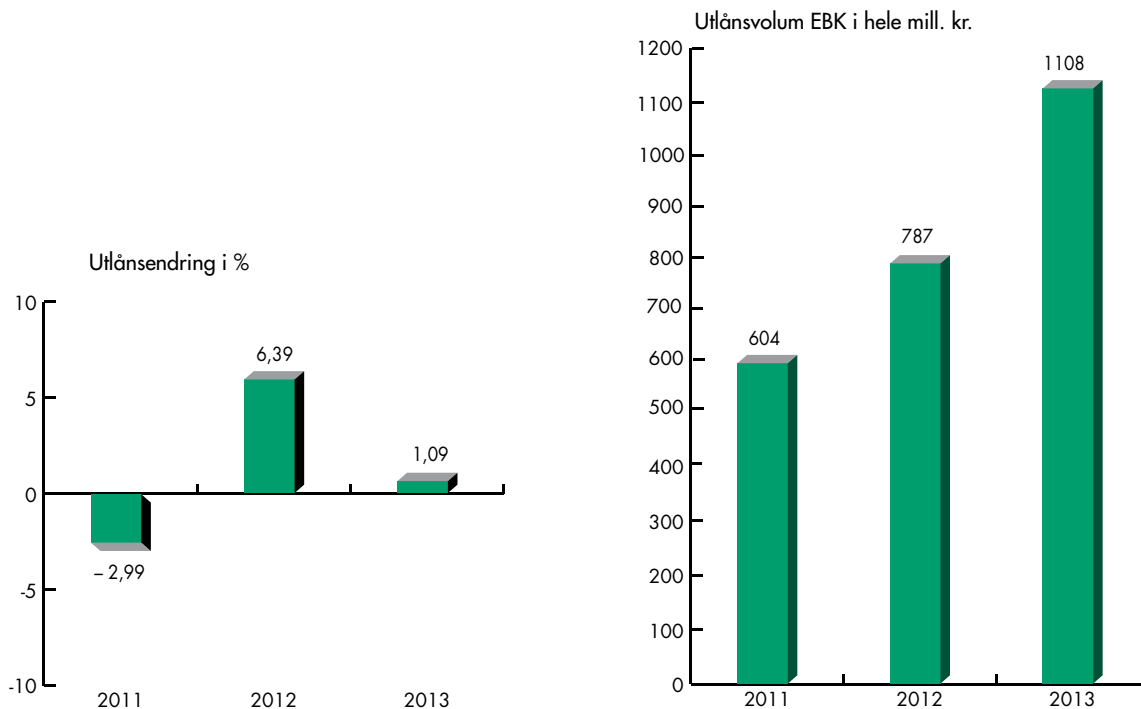
5.2 Bankens innskudd

Eidsberg Sparebank har innskudd fra kunder på 2.768,258 mill.kr. Dette er en økning på 208,506 mill.kr., eller 8,2 %, fra foregående år.

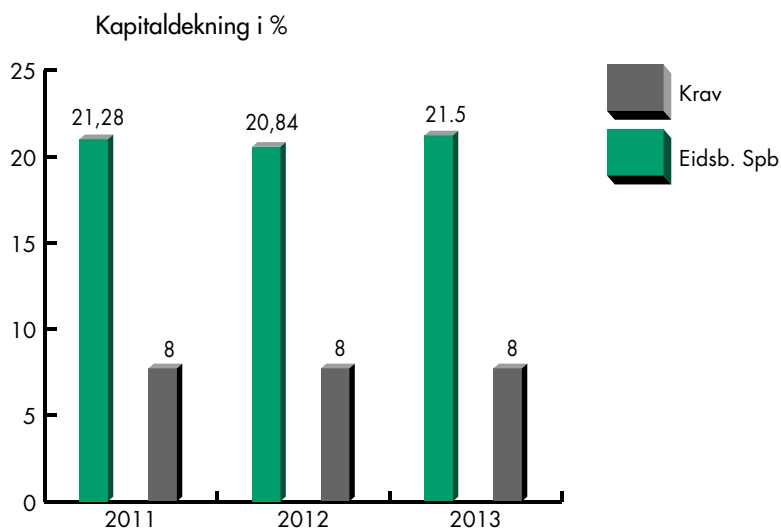
5.3 Bankens utlån

Eidsberg Sparebank har utlån til kunder på 2.636,247 mill.kr. Dette er en økning på 28,366 mill.kr., eller 1,09 %, fra foregående år. Eidsberg Sparebank har i tillegg formidlet lån utenfor egen balanse i Eika Boligkreditt med i alt 321 mill.kr. i 2013. Dersom disse lånene var innvilget i egen balanse ville den samlede utlånsveksten i 2013 vært på 10,3 %.

5.4 Bankens egenkapital

Banken har en bokført egenkapital på 410,119 mill.kr. Den risikoveide egenkapitalen er på 21,50 % mot 20,84 % året før. Eidsberg Sparebank har fra 1. kvartal 2008 begynt å rapportere kapitaldekning etter ny forskrift som krever at banken tar med operasjonell risiko i beregningsgrunnlaget. Videre skal banken selv beregne et selvpålagt minimumskrav til egenkapital. Dette ble beregnet til 10,92 % i forbindelse med ICAAP beregning april 2013.

6. PERSONALSITUASJONEN

Banken hadde ved utgangen av året 39 fast ansatte, hvorav 8 ansatte jobber i redusert stilling. I tillegg er det 2 faste ferievikarer. 8 av de ansatte er knyttet til vår filial i Sarpsborg. Til sammen sysselsatte banken 35,9 årsverk ved utgangen av året mot 32,4 ved samme tidspunkt i fjor.

Ingen ansatte har sluttet, mens det er ansatt 4 nye medarbeidere i 2013.

7. VIRKSOMHETENS STED, ARBEIDSMILJØ, SIKKERHET OG LIKESTILLING

Eidsberg Sparebank har sitt hovedkontor i Mysen i Eidsberg kommune og en filial i Sarpsborg sentrum i Sarpsborg kommune, samt en ubemannet filial (automatbank) på Morenen Kjøpesenter som ligger i Eidsberg kommune.

Styret anser bankens arbeidsmiljø som godt. Banken har i løpet av 2013 gjennomført en årlig medarbeidersamtale med hver ansatt. I tillegg gjennomføres jevnlig utviklings-/oppfølgingssamtaler. Det benyttes dessuten betydelige midler hvert år på tiltak av helsefremmende og sosial karakter for å styrke samholdet og arbeidsmiljøet i banken. Bedriftslegeordningen med årlig kontroll fungerer godt, og tilbakemeldingene fra lege bekrefter et godt arbeidsmiljø.

Sykefraværet utgjorde 3,33 % i 2013 mot 2,56 % i 2012. Sykefraværet i 2013 er på et lavt nivå, og det har vært små endringer fra de siste årene. På landsbasis er de siste oppdaterte tallene fra 2. kv. 2013. Da var det totale sykefraværet for finansierings- og forsikringsvirksomhet i Norge på 3,7 %. Det har ikke vært ulykker eller skader i løpet av regnskapsåret.

Rutiner for sikkerhet følges kontinuerlig opp og fyller de krav og pålegg som er gitt. Styret anser bankens sikkerhetsnivå- og rutiner som tilfredsstillende.

Etter styrets oppfatning forurenser ikke banken det ytre miljø, og det er derfor ikke iverksatt tiltak for å motvirke slik forurensning. Banken er sertifisert som Miljøfyrtårn bedrift.

Eidsberg Sparebank har et mål om å opprettholde en kvinneandel i bankens styre på min. 40 %. Ved utløpet av året var 2 av 7 styremedlemmer kvinner (28,6 %). Målet for kjønnsfordelingen blant fast ansatte er å opprettholde dagens jevne fordeling. Av 39 fast ansatte er fordelingen 20 kvinner og 19 menn. I bankens ledergruppe er fordelingen 2 kvinner og 4 menn.

Banken har pr 31.12.2013 ingen forsknings- eller utviklings prosjekter.

8. SAMFUNNSANSVAR

Banken har en viktig rolle i folks liv. Det være seg privatpersoner som får oppfylt drømmen sin om ny bolig eller bedriftskunder som får hjelp til å sette gode ideer ut i livet. Vi avlaster risiko, sikrer likviditet og stimulerer samfunnet. Ikke minst bidrar banken til samfunnet gjennom gaver og annen støtte til idrett, kultur, ideelle organisasjoner og andre samfunnsnyttige formål. I 2013 beløp slik støtte seg til 2,1 mill. kroner.

Arbeidet med samfunnsansvar er forankret i bankens verdier. For å kunne synliggjøre bankens samfunnsansvar, er forutsetningen at banken makter å skape lønnsomhet, og som et minimum, etterlever alle lover og forskrifter. Det er også en forutsetning at banken har et godt forhold til sine medarbeidere og ledere, har et verdigrunnlag som etterleves og betyr noe for de ansatte, samt har de beste relasjoner til sine kunder og samarbeidspartnere. Bankens complianceansvarlig har ikke rapportert avvik i 2013 knyttet til bankens etterlevelse av lover og forskrifter. Måling av kundetilfredshet viser en score på 78, som er på snittet med øvrige Eika banker.

Samfunnsansvaret innebærer også at banken skal ha et bevisst forhold til sine interessenter og påse at bankens handlinger bidrar til en sosialt ansvarlig forretningsdrift. Hensynet til samfunnsansvar er innarbeidet i overordnede retningslinjer under konkrete emner som eksempel etikk, bekjempelse av hvitvasking, helse, arbeidsmiljø og sikkerhet samt det ytre miljø. I 2013 ble det rapportert saker på mistenkelige transaksjoner knyttet til mulig hvitvasking, mens bankens øvrige hendelsesrapportering ikke har avdekket vesentlige avvik i 2013. Banken har ikke særskilt klimaregnskap og innehar egen miljøsystemsertifisering i form av miljøfyrtårn.

For å sikre etterlevelse og godt omdømme inngår bankens ansatte i et etterutdanningsprogram med ulike kurs, seminarer mv. med fokus på etterlevelse av sentrale lover og forskrifter, forsvarelig utlånspraksis mv. hvor banken har 7 autoriserte finansielle rådgivere ved utgangen av 2013. Banken sikrer også ansatte innflytelse gjennom godt samarbeid med de tillitsvalgte innenfor de rammer og tradisjoner som gjelder for bransjen. Det legges videre til rette for at rekrutteringer skjer fra et bredt utvalg av samfunnet og eldre arbeidstakere kan få et yrkesaktivt liv frem til alderspensjonering og bidra til å redusere antall tidligpensjoneringer i banken.

Banken har utover årsrapporten og ovennevnte forhold ingen særskilt rapportering på samfunnsmessige resultater.

9. FREMTIDSUTSIKTER

Etter styrets oppfatning er forutsetningen om fortsatt drift til stede. Til grunn for denne vurdering ligger bankens sunne økonomiske drift og finansielle stilling samt vår vurdering av fremtidsutsiktene. Etter styrets mening gir årsregnskapet og beretningen en rettvise oversikt av bankens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Utsiktene til vekst i viktige økonomier, særlig i amerikansk og europeisk økonomi, har bedret seg noe gjennom 2013. Det forventes at denne oppgangen fortsetter, om enn i et meget moderat tempo. Som en følge av dette forventer vi fortsatt et svært lavt rentenivå ute i lang tid fremover, noe som legger bånd på Norges Banks rentesetting. Det forventes derfor ingen renteøkninger fra Norges Bank i 2014.

Myndighetenes gradvise innføring av nye regulatoriske krav vil påvirke bankenes driftssituasjon i mange år fremover. Gjennom vår solide egenkapitalbase og vår gode likviditetssituasjon er Eidsberg Sparebank godt posisjonert til å møte myndighetenes stadig strengere krav til likviditet og soliditet. Vi er godt rustet til fortsatt konkurranse om bankkundene i våre kjerneområder og styret er optimistiske med tanke på bankens videre vekst og utvikling. Lojale og kompetente medarbeidere, tette kunderelasjoner og korte beslutningsveier er klare konkurransefortrinn som er med på å trygge en fortsatt positiv utvikling for Eidsberg Sparebank.

Bankens medeierskap i Eika Gruppen AS gjør oss i stand til å dra nytte av stordriftsfordelene og sikre tilgang til moderne og konkurransedyktige produkter og tjenester. Eierskapet i gruppen og samarbeidet i alliansen bidrar utvilsomt til å styrke vår posisjon som selvstendig lokalbank.

I 2013 kjøpte banken 100 % av aksjene i eiendomsmeglerselskapet Frode Eriksen AS i Sarpsborg. Selskapet startet sin virksomhet 1. september 2013 og bankens avdeling i Sarpsborg ble samlokalisert med selskapet fra 1. oktober samme år. Vi har forventninger til at samarbeidet mellom de to selskapene skal gi positive synergieffekter i årene fremover.

Kompetanseutvikling vil være et prioritert område i Eidsberg Sparebank også i 2014. Arbeidet med å tilpasse organisasjonen til morgendagens utfordringer i tråd med de strategiske veivalg som styret har tatt for inneværende planperiode (2014 – 2016) vil fortsette også i 2014. Eika Skolen utvikler hele tiden tilbud som bidrar til kompetanseutvikling ute i bankene. Internsertifisering av bedriftsrådgivere, forsikringsrådgivere og salgsledere er eksempler på dette. Kompetanseutvikling av bankens medarbeidere er en kontinuerlig prosess. Denne prosessen stiller store krav til de ansatte, deres evne til omstilling og vilje til kompetanseutvikling.

10. TAKK TIL KUNDER, ANSATTE OG TILLITSVALGTE

Styret vil rette en takk til bankens kunder og forbindelser for godt samarbeid i 2013. Styret vil også takke de ansatte og tillitsvalgte for meget god innsats og aktiv medvirkning til utvikling av banken.

Mysen 11. februar 2014

I styret for Eidsberg Sparebank

Knut Krugerud
(leder)

Erik Bratli
(nestleder)

Torhild Filtvedt

Sigmund Vister

Monika Svinndal

Bjørn Horgen

Ove Gangnes

Per O. Evjen
(banksjef)

Resultatregnskap 2013

Resultatregnskap 2013

Alle tall i hele 1.000

BANK 2012		Noter	BANK 2013	KONSERN 2013
	1. Renteinntekter og lignende inntekter			
1 390	1.2.Renter ol. inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1 742	1 742
120 327	1.3.Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		122 462	122 451
13 401	1.4.Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner		10 345	10 345
-	1.5.Renter og lignende inntekter andre		-	93
135 118	Sum renteinntekter og lignende inntekter		134 549	134 631
	2. Rentekostnader og lignende kostnader			
1 533	2.1.Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		1 437	1 437
62 279	2.2.Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		62 705	62 670
10 596	2.3.Renter på utstedte verdipapirer		5 034	5 034
15	2.5.Andre rentekostnader og lignende kostnader		1 743	2 380
74 423	Sum rentekostnader og lignende kostnader		70 919	71 521
60 695	I.Netto rente og kredittprovisjonsinntekter		63 630	63 110
	3. Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning			
2 677	3.1.Inntekter av aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		6 334	6 334
2 677	Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		6 334	6 334
	4. Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester			
504	4.1.Garantiprovisjon		646	646
19 531	4.2.Andre gebyrer og provisjonsinntekter		26 285	26 285
20 035	Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	(9b)	26 931	26 931
	5. Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester			
3 726	5.2.Andre gebyrer og provisjonskostnader		3 828	3 828
3 726	Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		3 828	3 828
	6. Netto verdiendring og gevinst/tap valuta og verdipapirer som er omløpsmidler			
1 068	6.1 Netto verdiendring og gevinst/tap på obligasjoner		1 285	1 285
1 053	6.2 Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer		615	615
1 632	6.3.Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og derivater		-2 520	-2 520
3 753	Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er oml.midl.		-620	-620
	7. Andre driftsinntekter			
858	7.1.Driftsinntekter faste eiendommer		998	998
32	7.2.Andre driftsinntekter		-	2 070
890	Sum andre driftsinntekter		998	3 068
23 629	II.Netto andre driftsinntekter		29 815	31 885
84 324	III. Sum driftsinntekter		93 445	94 995

BANK 2012		Noter	BANK 2013	KONSERN 2013
	8. Lønn og generelle administrasjonskostnader			
25 706	8.1.Lønn mv		26 582	27 656
18 699	8.1.1 Lønn		20 349	21 423
3 060	8.1.2 Pensjoner		2 070	2 070
3 947	8.1.3 Sosiale kostnader		4 163	4 163
13 571	8.2.Administrasjonskostnader		15 006	14 652
39 277	Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	(8)	41 588	42 308
	9. Avskrivninger mv av varige driftsmidler og immatrielle eiendeler			
2 212	9.1.Ordinære avskrivninger	(5b)	2 197	2 352
2 212	Sum avskrivninger mv av varige driftsmidler og immatrielle eiendeler		2 197	2 352
	10. Andre driftskostnader			
1 523	10.1.Driftskostnader faste eiendommer		2 217	2 217
5 430	10.2.Andre driftskostnader		7 667	9 487
6 953	Sum andre driftskostnader		9 884	11 704
48 442	IV. Sum driftskostnader		53 669	56 364
35 882	V. Driftsresultat før tap		39 776	38 631
	11. Tap på utlån, garantier mv			
1 769	11.1.Tap på utlån	(2d)	871	871
1 769	Sum tap på utlån garantier mv		871	871
	12. Nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler			
-	12.1 Nedskrivning / reversering av nedskrivning		-	-
-	12.2 Gevinst / tap		466	466
	Sum nedskr./reversering av nedskr. og gev./tap på verdipapir som er anl. mid.		466	466
10 103	13. Skatt på ordinært resultat	(9a)	10 802	10 763
24 010	VI. Resultat av ordinær drift etter skatt (II. Iflg. forskrift)		28 569	27 463
	15. Ekstraordinære kostnader			
	16. Skatt på ekstraordinært resultat			
24 010	VII. Resultat for regnskapsåret (III. Iflg. forskrift)		28 569	27 463
	17. Overføringer og disponeringer			
-	17.1. Overføringer		-	-
	17.1.9. Overført fra Andre Fond			
24 010	17.2. Disponering av overskudd		28 569	27 463
22 277	17.2.4. Overført til Sparebankens Fond		26 801	26 801
1 733	17.2.5. Overført til gaver/gavefond		1 768	1 768
	17.2.6. Annen Egenkapital	(11)		-1 106

Balanse 2013

Alle tall i hele 1.000

BANK 2012	EIENDELER	Noter	BANK 2013	KONSNERN 2013
64 412	1. Kontanter og fordringer på sentralbanker:		66 747	66 747
	3.Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			
25 413	3.1.Utl. til og fordr.på kredittinst.u/avtalt løpetid		93 237	93 237
-	3.2.Utl. til og fordr.på kredittinst.m/avtalt løpetid		-	388
25 413	Sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		93 237	93 625
	4. Utlån til og fordringer på kunder			
224 954	4.3.Kasse- / drifts og brukskreditter		280 721	280 721
38 320	4.4.Byggelån		29 855	29 855
2 344 607	4.5.Nedbetalingslån		2 325 671	2 320 298
2 607 881	Sum utlån før spes.og uspes.tapsavsetninger	(2)	2 636 247	2 630 874
870	4.7.-Individuelle nedskrivninger	(2d)	165	165
12 767	4.8.-Nedskrivninger på grupper av utlån	(2d)	12 915	12 915
2 594 244	Sum netto utlån og fordringer på kunder		2 623 167	2 617 794
	5. Overtatte eiendeler			
514	5.1.Andre overtatte eiendeler	(2d)	514	514
514	Sum overtatte eiendeler		514	514
	6. Obligasjoner			
-	6.1.Utstedt av det offentlig		31 567	31 567
-	6.1.1.Obligasjoner		31 567	31 567
376 641	6.2.Utstedt av andre		367 735	367 735
376 641	6.2.1.Obligasjoner		367 735	367 735
376 641	Sum obligasjoner	(3)	399 302	399 302
	7. Aksjer, andeler og andre verdipapir			
116 993	7.1.Aksjer, andeler, grunnfondsbevis		120 893	120 893
116 993	Sum aksjer, andeler og andre verdipapir	(4)	120 893	120 893
	9. Eierinteresser i konsernselskaper			
-	9.2.Eierinteresser i andre konsernselskaper		8 253	-
-	Sum aksjer, andeler og andre verdipapir	(11)	8 253	-
	10. Immaterielle eiendeler			
2 053	10.2 Utsatt skattefordel	(9a)	1 821	1 821
-	10.3 Andre immaterielle eiendeler		-	-
2 053	Sum Immaterielle eiendeler		1 821	1 821
	11. Varige driftsmidler			
5 150	11.1.Maskiner, inventar, transportmidler		4 570	4 570
18 578	11.2.Bankbygninger og andre faste eiend.		22 540	32 314
23 728	Sum varige driftsmidler	(5)	27 110	36 884
	12. Andre eiendeler:			
-	12.1 Finansielle derivater		-	-
72	12.2 Andre eiendeler		67	1 713
72	Sum andre eiendeler		67	1 713
	13. Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter:			
7 230	13.1.Opptjente ikke mottatte inntekter		8 419	8 419
3 418	13.2 Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		4 912	4 912
3 403	13.2.1 Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	(8d)	3 864	3 864
15	13.2.2 Andre forskuddsbet. Ikke påløpte kostnader		1 048	1 048
10 648	Sum forskuddsbet. og opptj.inntekter		13 331	13 331
3 214 718	=SUM EIENDELER		3 354 442	3 352 624

BANK 2012	GJELD OG EGENKAPITAL	Noter	BANK 2013	KONSNERN 2013
14. Gjeld til kredittinstitusjoner				
31 199	14.1 Innskudd A.kredittinst. Uten avtalt løpetid		33 694	33 694
-	14.2.Lån og innsk.fra kredittinst.m/avtalt løpetid	(7e)	-	-
31 199	Sum gjeld til kredittinstitusjoner		33 694	33 694
15. Innskudd fra og gjeld til kunder				
2 489 825	15.1. Innskudd fra og gjeld til kunder u/avtalt løpetid		2 690 183	2 689 551
69 927	15.2. Innskudd fra og gjeld til kunder m/avtalt løpetid		78 075	78 075
2 559 752	Sum innskudd fra og gjeld til kunder		2 768 258	2 767 626
16. Gjeld stiftet ved utstedelse av V.P.				
-	16.1. Sertifikatgjeld		-	-
200 000	16.3. Obligasjongjeld	(7d)	100 000	100 000
-	16.5. Andre langsiktige låneopptak		-	-
200 000	Sum gjeld stiftet ved utstedelse av V.P.		100 000	100 000
17. Annen gjeld				
-	17.1. Finansielle derivater		-	-
27 648	17.3. Annen gjeld	(9c)	31 017	30 867
27 648	Sum annen gjeld		31 017	30 867
7 873	18. Påløpte kostn. og mottatt ikke opptj. inntekter		6 016	6 016
19. Avsetning for påløpte kostn. og forpliktelser				
4 928	19.1. Pensjonsforpliktelser mv.	(8d)	5 338	5 338
-	19.2. Utsatt skatt		-	70
4 928	Sum avsetn. for påløpte kostn. og forpliktelser		5 338	5 408
2 831 400	Sum Gjeld		2 944 323	2 943 611
EGENKAPITAL				
22. Opptjent egenkapital				
382 318	22.2 Sparebankens fond		409 119	409 119
1 000	22.3 Gavefond		1 000	1 000
-	22.5 Annen Egenkapital	(11)	-	-1 106
383 318	Sum opptjent egenkapital	(6a)	410 119	409 013
383 318	Sum Egenkapital		410 119	409 013
3 214 718	=SUM GJELD & EGENKAPITAL		3 354 442	3 352 624
Poster utenom balansen:				
310 885	23. Betingede forpliktelser:		353 982	353 982
137 173	23.1 Garantier	(2a)	166 246	166 246
27 800	23.2 Derivater	(10a)	27 800	27 800
145 912	23.3 Pantstillelser	(10b)	159 936	159 936

Mysen 11.02.2014
I styret for Eidsberg Sparebank

Knut Krugerud
(leder)

Erik Bratli
(nestleder)

Torhild Filtvedt

Sigmund Vister

Monika Svinndal

Bjørn Horgen

Ove Gangnes

Per O. Evjen
(Banksjef)

Noter til årsregnskapet 2013

INNHOLDSFORTEGNELSE		Side		Side
1. Generelle regnskapsprinsipper		21	6. Ansvarlig kapital	
1.a Valuta		22	6.a Egenkapital	30
1.b Periodisering		23	6.b Kapitaldekning	30
1.c Balansen		23	7. Likviditetsforhold - finansiering	
2. Utlån, garantier og overtatte eiendeler			7.a Fordeling etter restløpetid	31
Tap på utlån og garantier			7.b Tidspunkt frem til avtalt / sannsynlig endring av rentebetingelser	32
2.a Garantier		23	7.c Kontantstrømanalyse	32
2.b Fordelt etter sektor, næring og geografi		23	7.d Obligasjonsgjeld	33
2.c Verdssettelse - beskrivelse – definisjoner		24	8. Opplysninger vedrørende ansatte og tillitsmenn	
2.d Tap på utlån		24	8.a Spesifikasjon etter årsregnskapsforskriften	33
3. Obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer			8.b Antall ansatte, lønninger etc	33
3.a Fordeling		27	8.c Lån og garantier	33
3.b Verdssettelse		27	8.d Pensjonsforpliktelser	34
3.c Fordelt etter risikovekt, markedsverdi og kostpris		27	9. Diverse andre tilleggsopplysninger	
3.d Beholdningsendringer og gjennomsnittlig effektiv rente		27	9.a Skatter	34
3.e Ansvarlig lånekapital i andre selskap		27	9.b Spesifikasjon av provisjoner og gebyrer	35
4. Aksjer og eierinteresser			9.c Spesifikasjon av annen gjeld	35
4.a Verdssettelse		28	9.d Tilleggsopplysninger for gjeld til kredittinst. og innskudd fra kunder	35
4.b Fordeling etter aksjer, andeler og grunnfondsbevis		28	9.e Fordeling av inntekter på geografiske områder	35
4.c Beholdningsendringer anleggsaksjer		28	9.f Prinsipper for regnskapsmessig behandling av gjeld	35
5. Varige driftsmidler			10. Utenombalanseposter	
5.a Verdssettelse		29	10.a Finansielle derivater	35
5.b Nærmere spesifikasjon		29	10.b Pantstillelser	35
5.c Spesifikasjon av fast eiendom		29	11. Konsern	35

1. Generelle regnskapsprinsipper

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført medtas ikke i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Finansielle derivater

Banken kan benytte seg av finansielle derivater for å kunne sikre eksponering mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet.

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdi vurderes ved utløpet av hvert kvartal.

Omløpsporteføljen og anleggsporføljes verdi vurderes etter forskjellige regler og hver for seg. Se note 4.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi pr. papir. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av mesteparten av obligasjonsporteføljen er satt ut til en profesjonell aktør, og forvalteren står også for verdifastsettelsen av virkelig verdi for alle obligasjoner. Det benyttes priser notert i markedet. Når noterte priser ikke foreligger, beregnes virkelig verdi i spread-matrise utarbeidet av Verdipapirfondenes forening.

Aksjer og egenkapitalbevis

Aksjer og egenkapitalbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi pr. papir. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. Grunnlag for virkelig verdi for ikke børsnoterte aksjer som er omløpsmidler eller anleggsmidler, er anskaffelseskost.

Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet ikke er vurdert til å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyest av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi.

Immaterielle eiendeler

Banken har ved årsslutt utsatt skattefordel bokført som immateriell eiendel.

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader

Banken bruker Norsk Regnskapsstandard for bokføring av pensjonskostnader. Ytelsesordninger er gjenstand for årlig aktuarberegning og kostnadsføres under "lønn og generelle administrasjonskostnader". Innskuddsordninger kostnadsføres med årspremien under samme post. Aktuarberegnet pensjonsforpliktelse, bestående av differanse mellom beregnet påløpt forpliktelse og verdien av pensjonsmidlene korrigeret for avvik i estimater og effekt av endrede forutsetninger, føres i balansen enten som langsiktig gjeld (hvis negativ) eller som anleggsmiddel (hvis positiv). Forutsetningene som blir lagt til grunn for utregning av pensjonsforpliktelser, blir revurdert årlig. Regnskapsmessig behandling av ny AFP-ordning (ytelsesbasert fler foretaksordning) vil , grunnet manglende informasjon og pålitelighet i beregninger, likestilles med innskuddsordning og kostnadsføres med årets premiebetaling inntil avklaring omkring beregningene foreligger.

Skatt

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel er beregnet med 27 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverseres eller kan reverseres i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntekter og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt beregnet på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte og skattemessige og regnskapsmessige resultater vil utlignes i fremtiden.

Omregningsregler for valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12

Langsiktig gjeld

Obligasjonsgjeld blir oppført til nominelt beløp med justering av over- eller underkurs. Over-/ underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid. Eventuell beholdning av egne obligasjoner kommer til fradrag på obligasjonsgjelden og presenteres på egen linje.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomhet mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markeds lån.

Alle tall er oppgitt i 1.000 kr. så sant det spesifikt ikke er angitt noe annet.

1.a Valuta

Eiendeler og gjeld i utenlandsk valuta er ved årsskiftet omregnet til norske kroner etter middelkursen mellom kjøps- og salgsnotering pr. 31. desember i regnskapsåret. Inntekter og kostnader er omregnet til norske kroner etter kursene på transaksjonstidspunktet. Eidsberg Sparebank er også valutakommisjonær for DNB. Avtalen omfatter formidling av utenlandske betalingsmidler og utenlandske betalinger. Som valutabank er DNB ansvarlig ovenfor Norges Bank for at ovennevnte tjenester utføres og rapporteres i samsvar med reglene om dette.

	2013	2012
Eiendeler utenlandsk valuta, kontanter	1.594	1.531
Gjeld utenlandsk valuta, for kunder	3.538	5.138
Gjeld utenlandsk valuta, til banken	20.000	20.000

1.b Periodisering - Inntektsføring/kostnadsføring

Renter og provisjoner tas inn i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader. Forskuddsbetalte inntekter og påløpte ikke betalte kostnader periodiseres og føres som gjeld i balansen. Opptjente ikke betalte inntekter inntektsføres og føres opp som et tilgodehavende i balansen. Utbytte av aksjer og grunnfondsbevis inntektsføres det år det mottas. Gebyr som er direkte betaling for utførte tjenester tas til inntekt når de betales.

1.c Balansen

Gjeldspostene i regnskapet er bokført til nominell verdi.

Når det gjelder prinsippene for virkelig verdi viser vi til verdsettelsesprinsipper for de enkelte eiendeler.

2. Utlån og garantier

2.a Garantier fordeler seg som følger :

Betingede forpliktelser

Garantier	2013	2012
Lånegarantier	0	0
Betalingsgarantier	8.724	8.223
Kontraktsgarantier	27.035	27.917
Garanti til Eika Boligkreditt	118.698	89.868
Garanti til Bankenes Sikringsfond	0	0
Annet garantiansvar	11.789	11.165
Sum	166.246	137.173

Andre betingede forpliktelser

Eidsberg Sparebank har pantsatt obligasjoner til en bokført verdi på kr 167.479' til fordel for trekkrettigheter i Norges Bank på kr 159.936'

2.b Utlån fordelt etter sektor/næring	2013	2012
Personmarked	1.834.300	1.808.410
Offentlig forvaltning	0	0
Primærnæring	310.307	269.323
Eiendom	212.561	213.278
Transport og lagring	31.659	33.690
Bygg og anlegg	87.671	99.742
Helsetjenester	23.015	22.057
Handel	60.476	73.116
Industri	28.326	12.162
Næring ellers	47.932	76.103
Sum	2.636.247	2.607.881

Garantier fordelt etter sektor/næring	2013	2012
Personmarked	1.405	1.457
Primærnæring	1.156	1.305
Næring ellers	163.685	134.411
Sum	166.246	137.173

Utlån og garantier fordelt etter geografi

	2013		2012	
	Utlån	Garantier	Utlån	Garantier
Oslo, Akershus	296.604	120.035	300.004	91.421
Østfold	2.275.256	46.136	2.230.618	45.677
Diverse	64.387	75	77.259	75
Utlandet	0	0	0	0
Sum	2.636.247	166.246	2.607.881	137.173

Utlån overflyttet til Eika Boligkreditt pr 31.12.2012 utgjør kr 787.332' og pr 31.12.2013 utgjør det 1.108.362'

Banken må løpende bidra med ansvarlig kapital i EBK i forhold til sin portefølje av lån i EBK.

2.c Verdsettelse - beskrivelser – definisjoner

Bankens utlån vurderes etter utlånsforskrift av 21. desember 2004. Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi. Ved senere måling vurderes utlån til beregnede fremtidige innbetalinger neddiskontert til nåverdi. Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall, foretas nedskrivning.

Banken klassifiserer, i hovedsak, alle nye engasjementer etter kundens økonomi og bankens sikkerhetsmessige dekning. Løpende næringsportefølje gjennomgås hvert år etter ulike utplukkskriterier. Kriteriene kan variere fra år til år. I tillegg blir alle driftskreditter gjennomgått og kontrollert mot siste års leveranser. Alle større personengasjementer blir også gjennomgått med hensyn til bankens sikkerhetsmessige dekning. Bokført verdi av utlån er tilnærmet lik markedsverdi.

Engasjement

Engasjement defineres som garantier og utlån innbefattet opptjente, men ikke betalte renter, gebyrer og provisjoner.

Engasjement

Engasjement defineres som garantier og utlån innbefattet opptjente, men ikke betalte renter, gebyrer og provisjoner.

Metode for å fastsette virkelig verdi på utlån

Utlån er vurdert til amortisert kost. Bankens utlån kan hovedsakelig ikke omsettes i et aktivt marked. Bankens risikopåslag på utlånene endres kun ved større endringer i markedsforholdene. Slike utlån anses i hovedsak å ha flytende rentebetingelser. Bankens kredittpåslag for disse utlån er ikke endret ved årets slutt. Samme margin ville bli lagt til grunn for nye utlån på balansedagen. Balanseført verdi av lån med flytende rentebetingelser ansees derfor som beste estimat på virkelig verdi.

Beregning av virkelig verdi for utlån med fast rente, kan foretas for sammenligningsformål gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Forskjellen mellom bokført verdi og beregnet virkelig verdi er vurdert som uvesentlig, og utlån med fast rente er derfor balanseført til amortisert kost.

2.d Tap på utlån

Tapsutsatte lån

Tapsutsatte lån er lån som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske situasjon innebærer en overveiende sannsynlighet for at et allerede oppstått tap vil realisere seg på et senere tidspunkt.

	2013	2012	2011	2010	2009
Tapsutsatte lån	0	0	1.203	0	3.079
Individuelle nedskrivninger	0	0	500	0	2.700
Netto tapsutsatte	0	0	703	0	379

Fordeling av tapsutsatte lån etter sektor/næring

	2013	2012
Personmarked	0	0
Offentlig forvaltning	0	0
Primærnæring	0	0
Næring ellers	0	0
Sum	0	0

Misligholdte engasjementer

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

	2013	2012	2011	2010	2009
Misligholdte lån	165	2.054	4.667	11.533	732
Individuelle nedskrivninger	165	870	0	0	0
Netto misligholdte lån	0	1.184	4.667	11.533	732

Fordeling av misligholdte lån etter sektor/næring

	2013	2012
Personmarked	165	0
Offentlig forvaltning	0	0
Primærnæring	0	0
Næring ellers	0	2.054
Sum	165	2.054

Aldersfordeling av mislighold 2013

3 mnd – 1 år	165
1 – 5 år	0
Sum	165

Konstaterte tap

Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs, ved at utleggsforretninger ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller forøvrig ved at banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som tapt av banken.

	2013	2012
Konstatert tap utgjør	1.978	1.091

Individuelle nedskrivninger på utlån

Individuelle nedskrivninger på utlån er avsetning til dekning av påregnelige tap på engasjement som er identifisert balansedagen.

	2013	2012
Individuelle nedskrivninger 1.1	870	500
Tilbakeføring av tidligere avsetning	0	0
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	0	0
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	0	0
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	0	870
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger	-705	-500
Individuelle nedskrivninger 31.12	165	870

Fordeling av individuelle nedskrivninger etter sektor/næring

	2013	2012
Personmarked	0	0
Offentlig forvaltning	0	0
Primærnæring	0	0
Næring ellers	165	870
Sum	165	870

Nedskrivning på grupper av utlån

Nedskrivninger på grupper av utlån er avsetning til dekning av tap som må påregnes å inntreffe på engasjementer som ikke er identifisert og ikke vurdert etter reglene om individuelle nedskrivninger.

	2013	2012
Nedskrivninger på grupper av utlån 1.1	12.767	12.741
Periodens endringer i nedskrivning på grupper av utlån	148	26
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12	12.915	12.767
Tapskostnader	2013	2012
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-705	370
Periodens endring i gruppenedskrivninger	148	26
Periodens konstaterte tap som tidligere år er individuelt nedskrevet	705	1.368
Periodens konstaterte tap som tidligere år ikke er individuelt nedskrevet	1.272	223
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-549	-218
= Periodens tapskostnader	871	1.769

«Friskmelding»

«Friskmelding» av tidligere tapsavsatte lån skjer når dette er brakt i orden ved at gjeldende betalingsplan er fulgt, og engasjementet ikke lenger er tapsutsatt. For å sikre at friskmeldingen er reell, skal det normalt gå 6 mnd fra engasjementet er ordnet til friskmelding skjer, samtidig som man har forventninger om at kunden også fremover vil følge den avtalte betalingsplanen. Tidligere nedskrivninger oppløses først når engasjementet minst dekkes av sikkerhetenes depotverdier. For næringsengasjementer skal dessuten kunden kunne fremlegge minst ett årsregnskap med positiv egenkapital.

Risikoklassifisering

Risikoklassifisering er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåking av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje. Utlånsvolumet er delt i 5 risikogrupper, hvor gruppe A representerer liten risiko og hvor D og E er lån med høy risiko. Risikoklassifiseringen bygger på en vurdering av lånetakers økonomi, sikkerhet og bankens kjennskap til kunde. Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer, og fastsetter renten etter den sikkerhetsmessige dekning.

Nedskrivning på grupper av utlån er vurdert etter bankens risikoklasser, historiske tap og analyser av risiko. Banken har fastsatt gitte satser som benyttes for nedskrivning innen de respektive grupper.

Det siste året har det vært en prosentvis økning av C-kunder primært fra B-klassen. D-klassen har avtatt noe og er på et meget lavt nivå. Selv om den totale utlånsporteføljen har forverret seg noe det siste året er den gjennomgående kvaliteten allikevel meget god.

Fremtidig tapsrisiko ligger først og fremst i utsatte deler av næringssegmentet. I personmarkedet forventer vi imidlertid fortsatt moderate tap.

For risikoklasse A,B og C vil fremtidige tap være marginale i forhold til renteinntektene. Tap i risikoklasse D og E forventes å være noe mindre enn renteinntektene.

Maks kreditteksponering fordelt på risikoklasser:

Risikoklasser	Brutto utlån		Garantier	Ubenyttede Trekkammer	Individuelle nedskrivninger
	2013	2012			
Lav (A + B)	1.358.234	1.430.097	160.518	31.737	0
Normal (C)	1.218.761	1.112.271	5.306	27.596	0
Høy (D + E)	59.252	65.513	227	1.452	165
Ikke klassifisert	0	0	195	0	0
Total	2.636.247	2.607.881	166.246	60.785	165

Overtatte eiendeler

Banken kjøpte etter tvangssalg Torggaten 20 , Gnr 230 Bnr 71 i Mysen. Dette er et butikklokale på 121 kvm. som pr i dag leies ut.

3.Obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer

3.a Fordeling av obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer:

	2013	2012
6.1 Utstedt av det offentlige	31.567	0
6.1.1 Obligasjoner	31.567	0
6.2 Utstedt av andre	367.735	365.270
6.2.1 Obligasjoner	355.894	353.899
6.2.1 Ansvarlig lån	11.841	11.371
Sum	399.302	376.641

3.b Verdssettelse

Obligasjoner er vurdert til laveste verdi av obligasjonens kostpris og markedsverdi pr papir. Beholdningen er i sin helhet klassifisert som omløpsmidler. Kurser på obligasjonsbeholdning er fastsatt av Terra Forvaltning.

3.c Ovenstående portefølje fordeler seg som følger

Ordinære omløpsobligasjoner	Risikovekt	Kostpris	Markedsverdi
Boligkreditt selskaper	10%	146.002	146.002
Offentlig sektor og stat	20%	31.598	31.567
Banker	20%	170.543	170.050
Øvrige	100%	51.887	51.683
Sum		400.030	399.302
Sum obligasjoner		400.030	399.302
Kursregulering		-728	
Sum bokført		399.302	399.302

3.d Beholdningsendringer og gjennomsnittlig effektiv rente

Inngående balanse	376.641
+tilgang	173.011
-avgang	-149.622
-nedskrivning	-728
Utgående balanse	399.302

Gjennomsnittlig effektiv rente beregnes på følgende måte: Sum beregnet rente i % av (IB+UB)/2

Årets gjennomsnittlige effektive rente 2,67 %

3.e Ansvarlig lånekapital i andre selskaper

	2013	2012
Ansvarlig lånekapital bokført under obligasjoner	11.841	11.371

4. Aksjer og eierinteresser

4.a Verdssettelse

Kortsiktige plasseringer i aksjer er i bankens regnskap vurdert til laveste verdi av aksjens anskaffelseskost og markedsverdi pr papir. Aksjer som er klassifisert som langsiktig plassering og som ikke er børsnotert er balanseført til anskaffelseskost. Plasseringene blir vurdert i samsvar med NRS for anleggsmidler.

4.b Fordeling etter aksjer, andeler og grunnfondsbevis

Kortsiktig plassering

Børsnoterte:	Org.nr	Antall	Markedsverdi	Kostpris	LVP
Eika Europa	980801349	1.445	2.483	2.000	2.000
Eika Global	980801322	751	671	706	671
Eika Spar	980439291	866	3.598	2.584	2.584
Eika Utbytte	983783880	16.225	2.000	2.214	2.000
Eika Alpha	986387102	956	2.511	2.000	2.000
Eika Total	984891776	1.371	3.865	2.566	2.566
North Bridge Property	998845467	17.885	930	1.198	930
North Bridge Prop. 2	998845467	17.885	393	393	393
Eika Sparebank *	983231411	19.593	19.721	19.404	19.404
Eika Likviditet *	893253432	7.300	7.283	7.354	7.283
Sum kortsiktig			43.455	40.419	39.831
- Kursregulering				-588	

Bokført verdi kortsiktig plasseringer 39.831

- Avkastning Eika Sparebank 2013 er 586, er bokført som utbytte, andelene oppjusteres i 2014
- Avkastning Terra Likviditet 2013 er 140, er bokført som utbytte, andelene oppjusteres i 2014

Langsiktige plasseringer

Unoterte aksjer:	Org.nr	Andel %	Antall	Pålydende	Bokført verdi
Nets Holding AS	DK1070769483		244.993	1	10.338
Spama AS	916148690		200	100	20
Spb. Eiendomsmegler AS	932672065	20,83	1.250	100	353
I.Ø. Bedriftssenter AS	840119572		50	1.000	50
Østfoldbadet	979932790		100	250	25
Eiendomskreditt AS	979391285		6.949	100	800
Eika Gruppen AS	979319568	2,15	463.495	1	18.740
Mysenbyen AS	979907591		7	1.000	7
Høland Setskog Sparebank	937885822		5.700	110	627
Kvinesdal Sparebank	937894805		3.988	100	1.399
Rakkestad Flyplass	977223415		1	10.000	10
Hjelmeland Sparebank	937896581		64.017	110	7.042
Eika Boligkreditt	885621252	1,69	9.993.001	1	41.370
Nordito Property	995400073		29.661	1	281
Sum bokført langsiktig					81.062
Sum bokført verdi					120.893

4.c Beholdningsendring anleggsaksjer:

Inngående balanse	74.742
+ tilgang	37.098
- avgang	30.778
- nedskrivning	0
Utgående balanse	81.062

5. Varige driftsmidler

5.a Verdsettelse

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler blir ført i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte ordinære avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Ordinære avskrivninger er basert på kostpris og avskrivningene er fordelt lineært over driftsmidlenes økonomiske levetid. Balanseverdien blir vurdert i samsvar med NRS for anleggsmidler. Bankbygninger blir behandlet som en portefølje, mens øvrige eiendommer og andre varige driftsmidler blir verdsatt hver for seg.

Banken benytter følgende avskrivningssatser :

EDB utstyr	33,333%
Maskiner	20%
Inventar/innredninger/ombygging	10%
Transportmidler	20%
Bankbygg	2%
Annen fast eiendom	0-10%

5.b Spesifikasjon av postene

	Maskin/Inventar etc.	Bygninger etc.
Anskaffelseskost	11.824	47.836
Tilgang 2013		5.578
Avgang 2013		
Akk. Avskrivninger	7.254	30.875
Bokført verdi	4.570	22.539
Antatt økonomisk levetid	3-10 år	50 år
Årets avskrivninger	581	1.617
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær

5.c Spesifikasjon fast eiendom

Banken eier pr. 31.12.2013 følgende bygninger på selveide tomter:

	Eget areal m ²	Utleid areal m ² .	Bokført verdi i 1.000 kr
Forretningseiendommene Storgaten 2-6 og David Blidsgt. 8 i Eidsberg kommune	2.692	1.301	22.427
Bedriftshytte i Nord - Aurdal kommune	71	0	113

Datterselskap eier pr. 31.12.2013 følgende bygninger på selveid tomt:

	Eget areal m2	Utleid areal m2.	Bokført verdi i 1.000 kr
Forretningseiendommen St.Mariegate 107 i Sarpsborg kommune	236	385	7.154

(Anskaffelseskost 1/1 2013 : 8.781'
– akk.avskrivning 1.627
= Bokført verdi 7.154')

Utleid areal benyttes av Eidsberg Sparebank avd. Sarpsborg

6. Ansvarlig kapital

6.a Egenkapitalendring 2013

	Gavefond	Sparebankens fond
Saldo 1.1	1.000	382.318
+Disp av overskudd	0	26.801
Saldo 31.12	1.000	409.119

6.b Kapitaldekning

Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital skal minst utgjøre 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag med tillegg av særlig bufferkrav gjennom implementering av CRD IV. Eidsberg Sparebank sin ansvarlige kapital består kun av kjernekapital.

Grunnlag for beregning av kapitaldekning	31.12.2013	31.12.2012
+ Sparebankens Fond / Gavefond (kun ren EK)	410.119	383.318
- Overfinansiering pensjonsforpliktelser	2.782	2.450
- Ansvarlig kapital og utsatt skatt	2.561	7.427
= Sum netto ansvarlig kapital	404.776	373.441
Kapitalkrav:	31.12.2013	31.12.2012
Standardmetoden:		
Lokale og regionale myndigheter	42	43
Institusjoner	4.718	3.545
Foretak	15.600	19.142
Engasjement med pant i eiendom	93.325	87.408
Forfalte engasjementer	88	251
Obligasjoner med fortrinnsrett	1.168	1.168
Andeler i verdipapirfond	2.003	2.038
Øvrige engasjementer	23.376	21.858
Operasjonell risiko	11.419	10.565
-Fradrag i kapitalkravet	-1.092	-1.141
Sum	150.647	144.877
Overskudd ansvarlig kapital i kroner	254.129	228.564
Ansvarlig kapital i prosent	21,50%	20,84%

7. Likviditetsforhold - finansiering

7.a Restløpetid for hovedposter

Post i balansen	Sum	innt. 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1år	1-5 år	over 5 år	uten løpetid
Kontanter og fordr. på sentralbanker	66.747						66.747
Fordringer på kreditt-institusjoner	93.237						93.237
Utlån til kunder	2.636.247	343.865	24.048	33.074	503.702	1.731.558	
Nedskrivninger	-13.080						-13.080
Obligasjoner	399.302			59.491	297.931	35.039	6.841
Øvrige eiendelsposter med restløpetid	12.350		67	12.283			
Eiendeler uten restløpetid	159.639						159.639
Sum eiendelsposter herav utenl. valuta	3.354.442 1.594	343.865	24.115	104.848	801.633	1.766.597	313.384 1.594
Gjeld til kredittinst.	33.694		33.694				
Gjeld stiftet ved uts.	100.000		50.000	50.000			
Innskudd fra kunder	2.768.258	2.768.258					
Øvrig gjeld med restløpetid	42.371		20.753	16.280			5.338
Egenkapital	410.119						410.119
Sum gjeld og egenkapital	3.354.442	2.768.258	104.447	66.28	0	0	415.457
Nto.		-2.424.393	-80.332	38.568	801.633	1.766.597	-102.073
Likviditetssekpon. på balanseposter							
Nettosum alle poster		-2.424.393	-80.332	38.568	801.633	1.766.597	-102.073

Kassekreditt og byggelån er medtatt under intervall 3 mnd til 1 år.

Avtalt renteendringstidspunkt

Post i balansen	Sum	innt.1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1år	1-5 år	over 5 år	ikke avtalt renteendr.	uten renteeksp.
Kontanter og fordr. på sentralbanker	66.747						50.521	16.226
Fordringer på kreditt-institusjoner	93.237						93.162	75
Utlån til kunder	2.636.247				58.662		2.577.585	
Tapsavsetninger	-13.080							-13.080
Obligasjoner	399.302		399.302					
Øvrige eiendelsposter med restløpetid	15.733							15.733
Aksjer, andeler og varige driftsmidler	156.256							156.256
Sum eiendelsposter herav utenl. valuta	3.354.442 1.594	0	399.302	0	58.662	0	2.721.268	175.210 1.594
Gjeld til kredittinst.	33.694		33.694					
Gjeld stiftet ved uts.	100.000		100.000					
Innskudd fra kunder	2.768.258						2.768.258	
Øvrig gjeld	42.371							42.371
Egenkapital	410.119							410.119
Sum gjeld og Egenkapital	3.354.442	0	133.694	0	0	0	2.768.258	452.490
Nto. Renteeksp. på balanseposter		0	265.608	0	58.662	0	-46.990	-277.280
Nettosum alle poster		0	265.608	0	58.662	0	-46.990	-277.280

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko kan litt forenklet sies å være risikoen for at banken ikke kan gjøre opp for sine forpliktelser ved forfall. I forhold til dette står de trekkrammer banken har på ialt 280 mill i Norges Bank og DNB sammen med Norges Banks generelle likviditetspolitikk. Banken har også 40 mill i obligasjoner som kan pantsettes og benyttes i Norges Bank. Et sentralt mål er utviklingen i bankens netto utlåns-/innskuddssituasjon som forteller noe om bankens grad av avhengighet til pengemarkedet.

Eidsberg Sparebank har i 2013 ikke trukket på sine rammer i Norges Bank, vi har i perioder trukket minimalt på våre rammer i DNB. Innskuddsdekningen ved utgangen av året 2013 utgjorde 105,53 % mot 98,67% i 2012. Likviditetsplasseringer skal til enhver tid være i overensstemmelse med styrets instruks med hensyn til beløpsbegrensninger, plasseringsalternativer og sikkerhet. Likviditetssituasjonen karakteriseres som tilfredsstillende for banken.

Kredittrisiko

Kredittrisiko oppstår ved utlån, kreditter og garantier, og vurderes å være den mest kritiske risikoen ved bankens virksomhet. Styringen av kredittrisikoen skjer med fullmaktsystemer, risikoklassifisering og fastsatte retningslinjer som er gitt av styret. Vi benytter et risikoklassifiseringssystem som inndeles utlånsmassen i risikoklasser og endringer i risiko følges nøye gjennom året. Det er ingen indikasjoner som tilsier at tap på utlån og garantier vil endre seg vesentlig i forhold til tidligere år.

Renterisiko

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til aktiviteter i norske og internasjonale penge- og kapitalmarkeder. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside (i og utenfor balansen) ikke er sammenfallende. Eidsberg Sparebank har lav renterisiko på sine utlån og innskudd. Plasseringer skal søkes gjennomført slik at risikoen for rentetap ved store endringer i markedet holdes så lav som mulig. En rente endring i markedet vil ikke få utslag på vår obligasjonsbeholdning da 100 % av denne reguleres utfra markedsrente.

Det vises forøvrig til styrets beretning punkt 4.

7.b Tidspunkt frem til avtalt/sannsynlig endring av rentebetingelser

Eidsberg Sparebank vil så langt det er mulig tilpasse renter etter markedet. Ved en rentejustering vil både innskudds- og utlånsrenter vurderes.

7.c Kontantstrømanalyse i samsvar med god regnskapsskikk.

KONTANTSTRØMANALYSE	2013	2012
Resultat etter skatt	28 569	24 010
+ Avskrivninger	2 197	2 212
- Gaver	-1 768	-1 733
=Tilført fra årets virksomhet	28 998	24 489
+Økning/-nedgang diverse gjeld	1 922	386
-Økning/+nedgang diverse fordringer	-2 446	66
=Sum	28 474	24 941
- Økning/+nedgang utlån til kredittinst.	-67 824	75 115
+ Reduksjon/-Økning netto utlån	-28 923	-156 336
+Økning innskudd kunder	208 506	215 540
- Reduksjon gjeld til kredittinst. / obl.gjeld	-97 505	-195 639
=A Nto.likv.endring fra virksomhet	42 728	-36 379
- Investering i varige driftsmidler	-5 579	-1 379
- Økning/+nedgang langs.verdipapirer	-34 814	34 084
=B Likv.endring vedr. investeringer	-40 393	32 705
=A+B Sum endring likvider	2 335	-3 674
Likviditetsbeholdning 1.1	64 412	68 086
=Likviditetsbeholdning 31.12	66 747	64 412

7.d Obligasjongjeld / sertifikat gjeld

All obligasjongjeld er i norske kroner. Det er ikke stilt sikkerhet for gjelden. Banken har ingen beholdning av egne obligasjoner. Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året i prosent av gjennomsnittlig obligasjonslån.

	Isin No	Opptatt år	Forfall	Nominell rente	Gj.snittlig rente	Gjeld pr. 31.12.2013
Obligasjonslån	10590268	2010	27/10-14	Flytende	3,18 %	50 mill
Obligasjonslån	10599459	2011	7/2-14	Flytende	2,78 %	50 mill

Regnskapsprinsipper utstedte obligasjoner

Utstedte obligasjoner er oppført i balansen til pålydende verdi med fradrag av underkurs. Underkurs kostnadsføres planmessig som en løpende rentekostnad fram til obligasjonens forfall. Direkte kostnader i forbindelse med opptak av obligasjonslån kostnadsføres som rentekostnader.

8. Opplysninger vedrørende ansatte og tillitsmenn

8.a Spesifikasjon etter årsregnskapsforskriften

8. Lønn mv.

	2013	2012
8.1 Lønn, pensjoner og sosiale kostnader	26.582	25.706
8.2 Administrasjonskostnader	15.006	13.571
Sum	41.588	39.277

8.b Antall fast ansatte pr 31/12

Antall årsverk pr 31/12	35,9 årsverk
Gjennomsnittlig årsverk 2013	34,7 årsverk
Antall fast ansatte pr. 31/12	39 stk

Lønninger etc (hele kroner)

Lønn, pensjonskostnader og annen godtgjørelse til tillits- og tjenestemenn: kr 22.419.000
– herav til banksjef 1.074.164 (i tillegg har banksjef fri bil) Betalt ordinær pensjonspremie kr 212.279 samt banksjef har egen ordning som er kostnadsført med 702.027

– til styret kr 455.462 herav til styrets leder kr 111.453

– til forstanderskap kr 44.000 herav til forstanderskapets leder kr 13.800

– til kontrollkomite kr 24.800 herav til kontrollkomiten's leder kr 8.000

Rentesubsidiering til ansatte er beregnet ut fra følgende formel:

Sum lån til funksjonærvilkår (kr. 40.785.296) x (Beste kunderente – Rente funksjonærlån) = Rentesubsidiering

Vi benytter tall pr. 31.12., det gir følgende rentesubsidiering: 550.601,-

Revisors godtgjørelse for 2013 er kr 447.500,-, hvorav 350.000,- for lovpålagt revisjon og 97.500,- for attestasjonsoppgaver og revisjonsrelatert bistand. Beløp er inkl. MVA

8.c Lån, kreditter og garantier

	Lån, kreditt og garanti	Rentesats	Løpetid
Forstanderskapets formann	0		
Styrets formann	0		
Banksjef	1.350	2,5	
Styremedlem	0		
Styremedlem	817		
Styremedlem	1.852		
Styremedlem	0		
Styremedlem	195		
Styremedlem	404		
Øvrige ansatte	52.687		
Øvrige forstandersskapsmedlemmer	9.086		
Kontrollkomitens formann	0		
Øvrige kontrollkomite medlemmer	0		

8.d Pensjonsforpliktelser ovenfor tjenestemenn (hele tusen)

Sikrede pensjonsforpliktelser:

Sparebanken har en kollektiv pensjonsordning for alle ansatte som er dekket gjennom Vital Forsikring. Forpliktelser gjennom denne ordning dekker 17 ansatte og 12 pensjonister. Banken har i tillegg en innskuddsbasert pensjonsordning som dekker 22 ansatte. Forpliktelsene er beregnet av aktuar i samsvar med Norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader.

Ved beregning av de framtidige pensjoner er følgende forutsetninger lagt til grunn :

Diskonteringsssats	4,1 %
Forventet avkastning av midlene	4,4 %
Lønnsregulering	3,75 %
G-regulering/inflasjon	3,5 %
Pensjonsregulering	0,6 %

Årets pensjonskostnad fremkommer slik :

Nåverdi av årets pensjonsopptjening	1.049
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelser	995
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-714
Resultatførte estimatendringer mv	453
Kostnadsført arbeidsgiveravgift	287
	<hr/>
Sum pensjonskostnader	2.070

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser vedrørende kollektive ordninger.

Beregnete påløpte pensjonsforpliktelser	22.946
Beregnet verdi av pensjonsmidlene	-20.450
Estimatendringer	-6.712
Beregnet arbeidsgiveravgift forskuddsbetalt	352
	<hr/>
Beregnete pensjonsmidler i balansen	-3.864

Usikrede pensjonsforpliktelser:

De usikrede pensjonsforpliktelser (AFP) gjelder 2 ansatte / pensjonister. I tillegg er det inngått avtale med banksjef om rett til forskuddspensjon fra 62 år med 70 % av lønn.

AFP inkl arbeidsgiveravgift	346
Usikret ordning banksjef	4.992
	<hr/>
SUM post 19.1	5.338

9. Diverse andre tilleggsopplysninger

9.a Skatt

Skatter

Nedenfor er det gitt en spesifisering over forskjellen mellom det regnskapsmessige resultat før skattekostnad og årets skattegrunnlag.

Resultat av ordinær drift	39.371
---------------------------	--------

Permanente forskjeller

Sum permanente forskjeller	-615
Aksjeutbytte	-5.608

Midlertidig forskjeller

Endring midlertidig forskjeller	-189
	<hr/>
Årets skattegrunnlag	32.959

Beregning av skatt

28% skatt av 32.959	9.229
Formueskatt	1.380
	<hr/>
Betalbar skatt	10.609
	<hr/>
Netto endring utsatt	231
	<hr/>
Årets beregnet skatt	10.840
	<hr/>
For mye avsatt skatt tidligere i år	-38
	<hr/>
Årets skattekostnad	10.802

Utsatt skatt er beregnet på grunnlag av de forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier som eksisterer ved utgangen av regnskapsåret.

Det er beregnet utsatt skatt vedrørende midlertidige forskjeller knyttet til:

Negative midlertidige forskjeller	31.12.2013
Omløpsmidler	727
Anleggsmidler	4.544
Pensjonsforpliktelser	1.474
= Grunnlag	6.745
Utsatt skattefordel 27%	1.821

9.b Spesifikasjon av provisjoner og gebyrer	2013	2012
Garantiprovisjon	645	504
Verdipapirromsetning og forvaltning	1.543	1.298
Betalingsformidling	9.153	8.480
Forsikringsvirksomhet	5.856	5.323
Provisjon boligkreditt	8.433	3.968
Annen virksomhet	1.301	462
Sum andre provisjoner og gebyrer	26.931	20.035

9.c Spesifikasjon av annen gjeld	2013	2012
Betalbar skatt	10.329	9.979
Trasseringsgjeld	4.430	2.578
Interimskonti	12.572	10.860
Diverse	3.686	4.231
Sum	31.017	27.648

9.d Tilleggsopplysninger for gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd fra og gjeld til kunder.

Gjennomsnittlig rente beregnes ut fra (IB 2013 +UB for hver mnd.) /13.

Gjennomsnittlig rente for gjeld til kredittinstitusjoner : 4,40 %

Gjennomsnittlig rente for innskudd fra og gjeld til kunder: 2,41 %

Av innskudd fra kunder pr. 31.12.2013 var 754 mill. til særlige vilkår.

9.e Fordeling av inntekter på geografiske områder

Fordelingen av bankens inntekter på forskjellige geografiske områder, skiller seg ikke fra hverandre i karakter.

9.f Prinsipper for regnskapsmessig behandling av gjeld

Gjeld er med unntak av obligasjonsgjeld, balanseført til pålydende og reguleres ikke ved endringer i rentenivået.

10. Utenombalanseposter

10.a Finansielle derivater pr. 31.12.2013

Swapavtaler opptatt med tanke på å sikre utlånsengasjement med fast rente:

Utløpsdato Swapper :

Swedbank	5,8 mill.	17. mars 2014
Swedbank	4 mill.	16. mars 2014
Nordea	5 mill.	20. oktober 2014
Swedbank	6 mill.	26. oktober 2015
Nordea	7 mill.	7. april 2015

10.b Pantstillelser pr. 31.12.2013

Norges Bank	
Obligasjoner pantsatt i Norges Bank, bokført verdi	167.479
Obligasjoner pantsatt i Norges Bank, låneverdi	159.936
Ledig trekkmulighet i Norges Bank	159.936

11. Konsern Banken kjøpte pr september 2013 opp 100 % av aksjene i eiendomsmeglerforetaket Frode Eriksen AS. Foretaket er lokalisert i Sarpsborg. Kostpris på aksjene var 7.533'. Det bokføres i regnskapet etter kostmetoden. Vår stemmeandel i datterselskapet er 100 %.

I 2013 hadde Frode Eriksen AS et negativt resultat på 1.106', egenkapitalen i selskapet pr 31/12-2013 er på 3.978'.

Det er i 2013 avgitt konsernbidrag med 1.000' fra mor til datterselskap. Dette gir en redusert betalbar skatt med 280' hos mor.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE (CORPORATE GOVERNANCE)

1. Innledning

Corporate Governance dreier seg i korte trekk om prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse. Prinsippene regulerer forholdet mellom eierne, styret og ledelsen. I en litt videre forstand omfatter CG også forholdet til andre som for eksempel ansatte, kreditorer, myndigheter, lokalsamfunn og forretningsforbindelser. Nedennevnte redegjørelse bygger i store trekk på Norsk Anbefaling, tilpasset en modell for norske sparebanker som er anbefalt av Sparebankforeningen i Norge.

2. Forstanderskapet

Bankens øverste organ er forstanderskapet. Dette er sammensatt av tre grupperinger; innskytervalgte, offentlig oppnevnte og ansatte. Sammensetningen er slik; 11 innskytere, 5 kommunevalgte og 5 ansatte. Forstanderskapet velger styre, revisor og kontrollkomité. Forstanderskapets kontroll med virksomheten utøves av statsautorisert revisor, samt kontrollkomitéen hvor minst ett av medlemmene innehar juridisk kompetanse. Styret er forstanderskapets organ for å lede og utøve den strategiske og operative driften av banken. Forstanderskapet godkjenner årsregnskapet og beslutter honorarer til bankens tillitsvalgte. Det avgis egen beretning fra revisor og egen melding fra kontrollkomitéen til forstanderskapet i forbindelse med fremlegging og godkjenning av årsregnskapet.

Det avholdes tre årlige forstanderskapsmøter, hvorav to lovpålagte. Disse to er regnskapsmøte, hvor årsregnskap med noter godkjennes, og valg møte innen utgangen av april, hvor valg til styre og komiteer foretas. Alle forstanderskapsmøter ledes av forstanderskapets leder eller nestleder. Innkalling med sakliste og saksdokumenter skal i henhold til vedtektene sendes ut minimum 8 dager før møtet.

3. Styret

Styret fører løpende kontroll med bankens drift og risikoposisjonering gjennom kvartalsvise rapporteringer av finansielle nøkkeltall og strategiske måltall. Gjennom utarbeidelse av policydokumenter og instruksjoner for risikoområder, bevilgningsfullmakter, årlig ICAAP og intern kontrollrapportering i henhold til egen forskrift for bankene, følger styret med på bankens strategiske og operasjonelle risiko. Dette arbeidet overvåkes av revisor, som avgir en årlig erklæring vedrørende arbeidet med intern kontroll og ICAAP.

4. Valgkomité

Sparebankloven regulerer hvordan valgkomitéarbeidet skal foregå i en sparebank. Ansattes representanter og offentlig oppnevnte representanter til forstanderskapet velges etter egne prosedyrer. Innskytervalgte velges i et eget valg møte, etter innstilling fra valgkomitéen. Valgkomitéen foreslår medlemmer til styret og øvrige komiteer. Valgkomitéen består av to representanter fra de innskytervalgte, en representant fra de kommunevalgte og en representant fra de ansatte.

5. Bankens ledelse

Bankens ledelse består, foruten banksjef, av fem ledere, hvorav fire med ansvar for egen avdeling i organisasjonen.

Banksjef rapporterer til styret. Han ble ansatt Eidsberg Sparebank i februar 2000. Banksjef har mer enn 25 års bransjee erfaring, de fleste av disse fra ulike lederstillinger i spare- og forretningsbank.

Leder av Interne tjenester er leder for økonomi/regnskap, kreditt- og depot, marked, personal med mer. Leder av Interne tjenester er banksjefens stedfortreder. Leder av PM er leder for alle salgs-, rådgivnings- og servicetjenester mot personmarkedet og leder av BM har på tilsvarende måte ansvaret for alle aktiviteter mot næringslivsmarkedet. Kontorsjef er leder for bankens filial i Sarpsborg (etablert 2. mai 2006). Salgs- og markeds sjefen har det overordnede ansvaret for planlegging og gjennomføring av alle salgs- og markedsaktiviteter mot våre kunder. For ytterligere detaljer henvises til bankens organisasjonsplan.

6. Bankens virksomhet

Banken skal tilby et høykvalitets fullservice bankkonsept innenfor de kundesegmenter og det geografiske område som er beskrevet i strategisk plan for virksomheten. Bankens skal være en total leverandør av gode produkter og tjenester til personkundemarkedet og næringslivsmarkedet innenfor våre markedsområder. Bankens har en konservativ og forsiktig kredittpolitikk. Bankens har definert krav til innskuddsdekning, kortsiktig vs. langsiktig funding, samt krav til kapitaldekning. Bankens søker å avdekke renterisiko i balansen ved bruk av sikringsforretninger, og har i instruks form definert et rammeverk for handel med verdipapirer.

7. Selskapskapital

Styret har definert krav til kapitaldekning som ligger godt over lovens krav til kapitaldekning. Styret har definert et krav til kapitaldekning på minimum 16 %.

8. Styret, sammensetning og uavhengighet

Styret består av sju medlemmer med tre varamedlemmer valgt av forstanderskapet. Leder og nestleder velges av forstanderskapet ved særskilte valg. Ett medlem og ett varamedlem velges blant de ansatte.

Bare medlemmer av forstanderskapet som er valgt av de ansatte, har forslagsrett ved valg av de ansattes styremedlem og varamedlem.

Samtlige valgte medlemmer velges for to år og varamedlemmer for ett år. Uttredende medlemmer og varamedlemmer kan gjenvelges. I henhold til Sparebankloven kan ingen tillitsvalgt inneha samme lederverv i mer enn 12 sammenhengende år, og ikke være tillitsvalgt i mer enn 20 år til sammen. Styrets leder velges av forstanderskapet for to år av gangen.

9. Revisjonsutvalg

Det er etablert eget Revisjonsutvalg i tråd med Sparebanklovens § 17. Et samlet styre utgjør Revisjonsutvalget i Eidsberg Sparebank. Det er utarbeidet egen instruks for Revisjonsutvalget. Revisjonsutvalget utarbeider og følger en årsplan for sitt arbeid.

10. Styrets arbeid

Styret utarbeider og følger en årsplan for sitt arbeid. Årsplanen tidsfester sentrale områder som oppdatering av strategisk plan, nøkkeltallsrapporteringer, ICAAP, internkontroll med mer. Det utarbeides månedlige regnskaper og kvartalsvise delårsregnskaper. Styret har i sitt arbeid fokus på at banken organiseres på en forsvarlig måte samt på bankens økonomiske stilling og formuesforvaltning. Det er utarbeidet egen instruks for styrearbeid. Instruks for banksjef er utarbeidet og vedtatt i styret.

11. Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styret besluttes av forstanderskapet etter innstilling fra valgkomiteén i valg møtet i mars måned. Godtgjørelsen fremgår av note til årsregnskapet. Eidsberg Sparebank har ikke etablert bonusordninger eller andre former for kompensasjon til styremedlemmer.

12. Godtgjørelse til ledende ansatte

Godtgjørelse til ledende ansatte består av fast lønn, samt bonus etter definerte retningslinjer vedtatt av styret. Bonusordningen gjelder samtlige ansatte. Banksjef har ingen bonusordning. Banksjefens lønn og øvrige godtgjørelse fremgår av note til årsregnskapet. Lønn og godtgjørelse til banksjef besluttes årlig i styremøte.

13. Informasjon/kommunikasjon

Banken utarbeider kvartalsvise delårsregnskaper samt årsregnskap. Denne informasjonen blir tilgjengeliggjort for offentligheten gjennom trykte rapporter og på bankens hjemmeside.

14. Revisor

Revisor deltar i møter i Revisjonsutvalget, i kvartalsstyremøtene og i det styremøtet hvor styret behandler årsregnskapet. Revisor deltar også i forstanderskapets møte i februar hvor årsregnskapet legges frem for endelig godkjenning. Revisor blir dessuten invitert til alle øvrige møter i forstanderskapet.

Revisor gjennomgår den interne kontrollen og avlegger en årlig beretning om denne samt bankens ICAAP prosess. Revisor fremlegger dokumentasjon på arbeid som er utført ut over ordinær revisjon. Revisors godtgjørelse fremlegges til godkjenning i forstanderskapets møte i februar.

BERETNING FRA KONTROLLKOMITEEN FOR 2013

Kontrollkomiteen har utført tilsyn med at bankens virksomhet er drevet i samsvar med sparebanklovens bestemmelser, bankens vedtekter, forstanderskapets vedtak og andre bestemmelser som banken har plikt til å rette seg etter.

Komiteen har gjennomgått styrets protokoll og forøvrig foretatt undersøkelser som sparebankloven og kontrollkomiteens instruksjoner bestemmer.

Kontrollkomiteen har gjennomgått styrets årsberetning, resultatregnskap og balansen, uten at dette gir foranledning til noen merknader.

Kontrollkomiteen vil anbefale at resultatregnskapet og balansen fastsettes som bankens regnskap for 2013.

Mysen, 24.02.2014

Roy Ingar Nilssen

Arild Svendsen

Geir Haugen

IBDO

Tlf: +47 23 11 91 00
Fax: +47 23 11 91 01
www.bdo.no
Org. nr. 993 606 650 MVA

BDO AS
Vika Atrium,
Munkestråmen 45
Postboks 1704 Vika
N-0121 Oslo

Til forstanderskapet i
Eidsberg Sparebank

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Eidsberg Sparebank som består av selskapsregnskap, som viser et overskudd på kr 28 568 986, og konsernregnskap som viser et overskudd på kr 27 463 175. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap og kontantstrømpstilling, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsmessig utarbeidelse slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsmessig praksis i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for bankens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av banken og konsernet Eidsberg Sparebanks finansielle stilling per 31. desember 2013 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsmessig praksis i Norge.

BDO AS, et norsk aksjeselskap, er datterselskap i BDO International Limited, et engelsk selskap med begrenset ansvar, og er en del av det transnasjonale nettverket BDO, som består av uavhengige selskaper i de enkelte land.

IBDO

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 -Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisjonskontroll av historisk finansiell informasjon-, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsmessig praksis i Norge.

Oslo, den 11. februar 2014
BDO AS

Inge Boteland
Statsautorisert revisor

Mysen

Telefon: 69 89 91 00

Telefax: 69 89 27 70

Sarpsborg

Telefon: 69 13 00 90

Telefax: 69 13 00 99

E-post: post@esbank.nowww.esbank.no

Eidsberg Sparebank er en moderne, attraktiv og konkurransedyktig bank. Vi er en lokal og selvstendig bank som forsøker å tilpasse seg lokale forhold, og yte god og personlig service. Bankens verdiskapning forblir i lokal-miljøet. Vi bidrar årlig med betydelige beløp til kultur, lag og foreninger. Hos oss møter du kunderådgivere innen banktjenester, aksjer/fond, liv- og skade-forsikring samt eiendomsformidling.